

NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ - THỨ
BÁT 2 DEC. 1939,
SỐ 190 - GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
8 ĐƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIẤY NÓI 874

Một cảnh nên thơ

Ào ào đổ落叶 rung cây.
Ở trong nhưỡng có hương bay ít nhiều. (Kiều)

LU'ÔNG NGHI BỔ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bệnh thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, vớt qui đầu..

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lương nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết - sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lương nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bất điều kinh

Dùng thuốc Lê Huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỨNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỗi một, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chứng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p.00 - Các cô kinh nạnh sai hạn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hạn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lặn hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đàu đàu cũng đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

*Fumer le Job
ou ne fumer pas*

Bàn tay giết người

Của TRƯƠNG-XUAN

Đăng trong **VĂN-MÔI**, tờ báo đầu tiên chuyên viết về Trinh-thám, ra ngày 1er Décembre 1939. Mỗi số 15 xu.
Tòa báo: 96 Route de Huế, Hanoi. Tél. 755. 7 Rue Charron

Biểu không 5 ngàn gói GIẢI-LAO CẤP-BỒ

Với những sinh chất của các vị thuốc đại bổ như Sâm, Quế và các khí lực của các loại Sơn chủ như Cao-nhung đem chế hóa đúng phép hợp vệ sinh lẫn với các vị bạch bồ giải lao khác thành ra thứ thuốc **GIẢI LAO CẤP BỒ** này. Thuốc thường dùng cho cả nam phụ lão ấu, chuyên dùng để giải lao cấp bổ cho tất cả những ai có bệnh yếu đuối vì lao lực hoặc lao tâm tri... Nhân thuốc này đã kinh nghiệm và nay mới phát hành nên có chế riêng ra 5 ngàn gói để biểu làm échantillon. Ai muốn dùng thử xin đến lấy ngay. Ở xa nhớ gửi tiền cước Op 12 bằng tem. Thuốc bán 1p.00 một hộp (mỗi hộp có 4 gói, uống được 2 ngày).

Thuộc Bò-thận: KINH TIẾN TỤY TIÊN

Chữa khỏi hết các bệnh ở thận, khiến cho giao-hợp được lâu bền, khỏi hẳn bệnh liệt-dương, hoặc di, mộng tinh, chỉ uống một hộp 1p.00 đã thấy kiến-hiệu.

NHÀ THUỐC THƯỢNG-ĐỨC 15, PHỐ NHÀ-CHUNG — HANOI

Ở xa mua lĩnh hóa giao ngân, và mua từ 2p 00 trở lên mà gửi mandat về trước thì không phải chịu tiền cước phí.

Đã có nhiều kiểu

MANTEAUX VA VESTES 1939-1940

Quy bà, quý cô sẽ được vừa ý về: mọi phương diện và chắc chắn có áo đẹp mặc.
CHỈ LẠI HIỆU MAY CÓ TÍN NHIỆM VÀ CÓ THỢ CHUYÊN MÔN

Au chic tailleur

NGỌC-ĐÌNH

70, RUE JULES FERRY, HANOI
Marchand de tissus Français & Anglais

Sách Khoa Học! Bí Thuật!

của Võ sĩ Vô địch Qui-nhơn 1937

Võ Thục Hành. Giấy tốt Op.40
60 miếng võ Nhật-bản dày đánh, gõ, bẻ gãy chân tay để học. 60 hình vẽ rõ ràng.

Tương số giá Op.15. Cước bảo đảm Op.15

Muốn khỏi bị bịp bởi các thầy tương số. Muốn xem lấy vận hậu, tương lai,

nhân duyên, may mắn, ù tai, lắt bời, giải mộng nên đọc cuốn Tương Số.

Bắp thịt trong 30 ngày. Giá Op.25. Cước Op.15

Dạy to sương gân bụng, cao người. Có tựa của M. Abadie Vice Président de la F. S. T., Président du Boxing Club Hanoi và U. S. H. In lần thứ hai.

Sách có gửi bán tại: Saigon Mai-Linh 120 Guynemer. Prompenh Trương Xuân, Huế: Hương Giang. (Mua sách trả tem cũng được)

Học Gông Trà Kha sau ba đổi thành tài đao chém. búa bổ không đứt, không kiêng cử nhiều giá 3p. — lới hàm thụ (gửi thư).

Bùa Chiếu Tài, Bùa Thương, Bùa Yêu giá 3p. — Mỗi thứ.

Thư từ mandat mua sách, lấy bùa } để tên: M. VŨ ĐỒN 120 bis Chateaulaine HANOI — TONKIN

Thuộc đánh răng

ECLAT D'ARGENT

Sát trùng — Hương thơm — Nhiều bọt
PÂTE: 0\$45 — SAVON: 0\$20

Chở tại:

PHARMACIE DU BON SECOURS
52, Bd Đồng-Khánh — Hanoi

Đại-lý độc quyền:

Trung-ký: A. S. S. — N° 1, Place Dong-Ba — Huế
Ai-lao: Đỗ-xuân-Hợp — Rue Principale — Thakhek

CUON SO

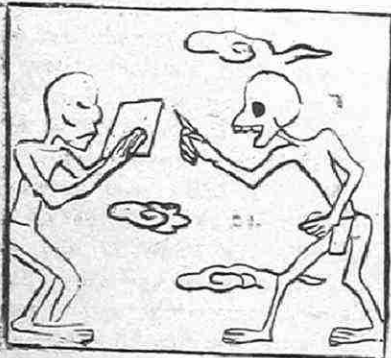
Đông-dương — Đạo sắc lệnh bảo vệ người ở thuê chống sự lạm dụng của chủ nhà vừa đăng các báo. Bọn chủ nhà rút nước mắt, nhìn nhau mà than: «Ồ! Thời oanh liệt này còn đâu nữa!».

Hanoi — Từ lúc được tin tòa bác đơn của cụ đời thành phố bởi thường 10 000 đ. vì đã trục xuất cụ khỏi các chùa trong tỉnh, sự cụ chùa Hòa giai, càng chán sự đời bất công, nhất quyết phen này tu hăng hơn trước. Cụ đã cạo lại cái đầu cho thiệt nhẵn và đã đi khắp các nơi tìm một chùa sống khổ hạnh hơn chùa Hòa giai để ở.

Khâm-thiên. — Dưới xóm vẫn còn lắm chuyện. Hên thời, người ta xôn xao về việc chị em bị một người lừa một món tiền chị em chung nhau góp để người ấy chạy hộ cho khỏi đi khám bệnh, làm sô, v... v... Ai cũng tin rằng được sang năm nay, chị em làm ăn khó khăn, rúi quây quyết chỉ tại anh quan viên nào xông dất dưới xóm đầu năm, phi là một chàng «mày râu nhẵn nhụi» thì là một anh gan góc không mau mắn.

Nhờ-bình — Tên khang đào trộm mã Tờ nhà phó Hệ đã 5 năm nay, bị ốm sắp chết, mời Hệ lại thú tội và khai đồng đảng. Hắn xin Hệ một tờ giấy chứng chỉ lòng biết hối của hắn, có triện Lý trưởng nhận thực; rồi hắn dặn người nhà khi hắn chết được 3 ngày sẽ đốt tờ giấy cho hắn để khi xuống âm phủ gặp người hắn đã đào mã, hắn đỡ lo sợ.

Hanoi — Một người biết vợ ngoại tình với một thầy quyền, dò la kéo vấy lóm được quả tang đôi nhân tình đang chuyện trò ở hồ Hoàn-kiểm. liền lôi vợ về nhà, bắt ký giấy cam đoan từ rày không được ngoại tình nữa. Vợ đã ký ngay, và anh chồng xoa tay, hớn hớn, vững tâm từ nay vợ không bao giờ nghĩ đến thặng giai nào nữa.

của TÔ-TỬ

Người

Một đạo luật, một tin mừng

NGÀY quân Nhật vào tỉnh Quảng Đông, là ngày các ông chủ có nhà cho thuê mừng. Trong vòng một tháng, giá nhà cho thuê bay vọt lên cao như chiếc tàu bay, và các người không có nhà đi ở thuê, đành phải chạy đi nơi khác để dân Tàu chạy loạn đến chiếm nhà của mình đang ở.

Ấu cũng là một chuyện chạy: quân Nhật chạy sang Tàu, dân Tàu chạy vào nhà Anam, và người Anam chạy ra ngoại ô. Còn tiền của dân Tàu, thì nó chạy vào trong túi các ông chủ nhà. Chỉ có người đi ở thuê là thiệt. Thiệt đến nỗi ở Hải-phong, họ họp nhau 500 người đến yêu cầu một vị hội viên thành phố can thiệp.

Một đạo chỉ dụ vừa mới ra đời. Các người đi thuê cả cười. Và các ông chủ nhà nhàn nhạt, huôn nhìn cái túi bạc nhỏ dần.

Theo đạo luật này, ở khắp Đông-dương, giá nhà cho thuê để ở lấy ngày 1er.-1-1930 làm nền tảng cho đến năm 1942 giá nhà cho thuê chỉ có thể tăng lên 13%. giá thuê ngày 1-1-1930 nếu nhà làm trước ngày ấy, và 18% nếu nhà làm sau ngày ấy, trừ ra khi nào đã sửa chữa nhiều. Kể từ đạo chỉ dụ này nếu đời hơn, chủ nhà sẽ bị phạt và người thuê nhà có thể đòi lại số tiền tăng quá đáng.

Những người hiện đương thuê nhà hay thuê lại nhà, có quyền ở lại trong một hạn là ba năm, chủ nhà không thể đuổi đi được, chỉ trừ khi nào là người ngoại quốc hay là thuê nhiều nhà thì không kể. Tuy nhiên chủ nhà có quyền lấy lại nhà trong một vài trường hợp đặc biệt, một là sửa chữa nhiều đến nỗi không thể để người nào ở trong nhà được. Nhưng lúc đó muốn lấy lại nhà thì chủ phải báo trước cho người thuê nhà sáu tháng, và trong vòng ba tháng sau ngày người thuê dọn đi, chủ nhà phải khởi công. Nếu không, chủ nhà phải đền cho người thuê một số tiền ít ra bằng số tiền thuê một năm. Hai là lấy lại nhà để ở. Nhưng cũng phải báo trước sáu tháng và phải chính

minh, hay vợ con mình, hay cha mẹ mình ở mới được, nếu không cũng bị đền tiền như trên.

Đó là không kể số tiền phạt có thể gấp ba số tiền đền cho người đi thuê nữa.

Được tin này, các người đi thuê nhà hẳn là ăn mừng. Và nhìn mặt chủ nhà chắc là thấy họ có vẻ hiền từ lắm.

Còn các ông chủ nhà hẳn là không bằng lòng. Rồi có lẽ họ lại làm đơn đến nhờ vị hội viên thành phố hay nghị gia can thiệp hộ.

Trở lại đời cũ

CÓ tin rằng ở Nghệ-an, tòa án Yên-thành vừa mới phạt Thái Du sáu tháng tù.

Về tội gì? Về tội tra tấn người. Thái Du là hương bộ làng Đậu lý. Một viên kỹ mục có quyền thế. Anh ta thấy trong làng có một người đàn bà góa còn trẻ và có tư cơ đáng giá và trâm, bèn dạm hỏi làm vợ hầu, đã tưởng là vợ được cả người cả của. Ai ngờ đâu bị thị Mạu, người đàn bà góa ấy, từ chối.

Thế rồi năm nay thị Mạu dạm hỏi với ai không biết và có mang. Ở nước khác, thì ai cũng cho đó là quyền của chị; chị ở, góa rồi

chị muốn chữa muốn để với ai cũng không quan hệ gì đến người khác. Nhưng ở bên Annam ta, đó là một tội lớn. Cũng không ai hiểu làm sao lại là một tội, cái đó không cần gì cho lắm, người ta cứ cho là tội là hóa tội rồi.

Nhân cơ hội, Thái Du kéo quân phu đến nhà thị Mạu thiết lập nhà môn. Rồi sai điện thị Mạu ra tra tấn. Nào roi, nào kim, và đã tưởng và là Long đở tái thế, bắt thị Mạu phải khai rằng thị đã thông dâm với Đỉnh, một người có thù hằn với va. Đỉnh chỉ lại tức thì va chém một nhát vào cổ năm quay ra đấy.

Lúc đó, được tin báo, ông huyện về cho chở thị Mạu và Đỉnh vào nhà thương, còn vị Long đở kia bị bắt giam rồi bị 6 tháng nhà pha.

Thật là oxa cho Du quá. Vì Du chỉ theo lời bàn của ông chủ báo Sao Mai

Giải thưởng Tự-Lực Văn-Đoàn 1939 = 200p.00

Hạn nhận bản thảo gửi dự-thi: 31 DÉCEMBRE 1939.

Ba tháng sau sẽ tuyên-bố kết-quả.

Các bạn nên mau mau gửi sách dự thi!

THẺ LỆ: Thẻ-lệ trước định tiêu-thuyết, phóng-sự, v.v. 200 trang giấy học trò, và thơ 20 bài. Nhưng vì có nhiều bạn yêu-cầu, và lại lượng không quan-trọng bằng phẩm, chúng tôi sẵn lòng nhận những tác-phẩm ngắn hơn, miễn là tác-phẩm đó đủ cho người đọc có thể biết đại khái về tài nghệ của tác-giả.

Gửi đến: Ông Thạch-Lam, 80 đường Quan-Thánh — Hanoi

va viêc

đây nó, tra tấn những phạm nhân để
số khai tống phạm ra mà thôi.
Tin sau cũng. — Ông Trần bá Vinh,
nhà làm báo và làm nghị viên trừ
đánh, chủ báo Sao Mai, có cho biết
rằng ông không có liên can gì vào việc
tra tấn này cả.

Làm việc thêm

Vì tình thế nghiêm trọng, sự sản
xuất trong nước Pháp và ở các
thuộc địa Pháp, cần phải tăng lên rất
nhanh chóng để chu cấp cho việc quốc
phòng. Và vì lẽ ấy, thợ phải làm thêm
giờ từ đây.

Về việc này, ... Toàn quyền Đông-
dương đã ra một đạo
nghị định tuyên hành
hải đạo chỉ dụ, một đạo
định số giờ làm và một
đạo định tiền công của
những giờ làm thêm.
Theo đạo nghị định
ấy thợ đàn ông phải làm
một tuần lễ 60 giờ và
thợ đàn bà 54 giờ, mỗi
ngày 10 và 9 giờ. Nhưng
nếu là thợ làm trong
những xưởng làm cho
việc quốc phòng thì giờ làm có thể
tăng lên 72 giờ một tuần lễ. Giờ làm
thêm sẽ trả như thế này: nếu ăn
lương tuần lễ một lần, thì mỗi giờ là
148 số tiền lương, và việc ăn lương
năm, thì mỗi giờ làm thêm được
hưởng 1.200 số tiền lương.

Ngoài hai điều ấy, chỉ dụ ngày 30-17-
1936 về quyền hạn và bổn phận của
thợ và của chủ vẫn thực hành. Và
theo đạo nghị định kia, số giờ làm
thêm này chỉ là định tạm, nếu chiến
tranh kết liễu, chắc sẽ trở về số giờ
ngày trước. Ấu là, cũng tại bộ rằn họ
Hít vậy.

Nạn dặt dỏ

CHÓNG lại nạn sinh hoạt dặt dỏ, tòa
án Saigon đã làm việc thăng tay.
Trong khi ấy, ở hội đồn định giá
thực phẩm ngoài Bắc, có mấy ông hội
viên định xin giắt tẩn. Nhưng nếu vậy
thì hơi với vàng một tí.
Có lẽ đó cũng là ý kiến của nhà
đương cục. Vì ở đây, người ta đã bắt
đầu hoạt động như ở trong Nam. Ở
Hưng-yên, tòa án gần đây cũng đã phạt
những nhà buôn tăng giá muối lên một
cách vô lý. Và ở Hanoi, người ta cũng
bắt đầu biên phạt các nhà buôn tăng
giá đột ngột và quá đáng. Ông đốc lý
đã ra lệnh bắt các nhà buôn phải làm
biên đề rõ giá các thực phẩm cốt yếu,
và chính sở đoan cũng định cho xe ô
tô chở muối bán một giá đúng lệ để
làm gương cho các nhà buôn.
Đó cũng là một triển chứng tốt.
Và người ta mong được sinh hoạt
trong sự dễ dàng, khỏi bị bọn đầu cơ
bắt chẹt. Cái gì cũng đã dặt dỏ cả rồi,
mà bọn này lại còn muốn nhờ gió bẻ
màng nữa, thì chắc là màng khó lòng
mà chịu được.
Hoàng-Đạo

CÂU CHUYỆN

Hàng tuần

TRONG tuần lễ vừa qua trận
Ấu chiến có hai việc quan
trọng: 1) việc Đức dùng
thủy lôi từ thạch; 2) việc Anh-
Pháp thất chặt thêm vòng vây
kinh tế để trả lời lại Đức.
Một thứ khi giới mới thường làm
cho bên địch hoảng. Nhưng thế
nào rồi người ta cũng tìm được
cách chống lại. Ở các nước khoa
học tiến cực điem, — khoa học
cứu sống người cũng như khoa
học giết chết người, — có cái gì
mà người ta không tìm ra được.
Hồi Ấu chiến 1914-1918 lần đầu
tiên Đức dùng bom ngạt đã làm
cho binh lính Anh-Pháp chết hại
vì bất ngờ. Nhưng chỉ ít bữa sau
người ta đã chế ngay ra được thứ
mặt nạ phòng hơi ngạt.
Chẳng có thứ khi giới nào, dù
gớm ghê đến đâu, mà lại không có
thứ khi giới khác phá nổi. Có xe
lăng thì có ngay súng bắn xe tăng,
có máy bay thì có ngay súng cao
xa, có tàu chiến thì có ngay tàu
ngầm, thủy lôi, có tàu ngầm thì
có ngay đạn nổ dưới nước sâu. Có
thủy lôi thì có ngay tàu quét thủy
lôi.

Thủy lôi từ thạch của Đức cũng
vậy, sẽ có một thứ khi giới chống
lại, như Anh đã tuyên bố. Thứ
khi giới ấy hiện người ta mới
biết đại khái là một cái tàu bọc gỗ
và một cái giây thép có chuyền
điện thả xuống đáy biển làm cho
thủy lôi từ-thạch xoay kim và nổ
ở đằng xa.
Vi thủy-lôi từ-thạch khác thủy
lôi thường ở chỗ đó. Thủy lôi
thường, người ta thả cách mặt
nước độ sáu thước, có giây cột
xuống đáy biển. Tàu nào chạm
phải là thủy lôi nổ. Chống lại
thủy lôi này, người ta đã dùng
một thứ tàu quét thủy lôi « tảo
hải đình », nhỏ, nhẹ và nông lòng
(chúng ba thước). Công việc của
tảo hải đình là cắt giây cột thủy
lôi xuống đáy biển làm thủy lôi
nổi lên rồi dùng súng cối sảy mà
bắn cho nổ.
Nhưng thủy lôi từ thạch lại
không có giây cột. Người ta thả
nằm ngay xuống đáy biển nông.
Một chiếc tàu chạy qua, sắt tàu sẽ
làm cho kim từ thạch (aimant)
trong thủy lôi quay, tức thì thủy
lôi nổ bùng lên và làm đắm tàu.
Vậy Anh nghĩ đến cách dùng
tàu bọc gỗ và giây điện để làm nổ
thủy lôi từ thạch, chúng ta thấy
hợp khoa học lắm.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG

TUẦN LỄ

Anh-Pháp-Đức chiến tranh — Gã
đầy Đức đã dùng một lối chiến tranh rất
nguy hiểm là dặt thủy-lôi-phục có chất từ
thạch ở những miền biển nông để hút vào
các tàu qua lại gần đấy cho nổ. Song Anh
đã có cách bài trừ là bọc gỗ ngoài thành
tàu quét thủy lôi để phá thủy lôi từ thạch.
Đề trả thù, Anh cho phong tỏa ngặt hơn
trước: kể từ 4 Decembre, những hàng của
Đức tải đi các nước trung lập và hàng của
các nước san này tải vào Đức sẽ bị tịch thu.
Còn các mặt trận lục và không chiến vẫn
kém hoạt động vì trời xấu.
Nga định gây sự với Phần Lan. r hao tin
quân Phần ở biên giới bán sang quân Nga
làm 4 người chết và 9 người bị thương rồi
đội quân Phần rút khỏi biên giới 25 cây số
để tránh những cuộc xung đột có thể xảy
ra; Phần đã bằng lòng lui quân nhưng yêu
cầu Nga cũng phải lui quân như Phần. Chưa
biết Nga có chịu theo không.

Trung-Nhật chiến tranh. — Nhật đã
chiếm được Nam-ninh từ hôm 24 Novembre.
Theo chính sách tiến cực, quân Tàu đã đốt
phá những nơi trọng yếu trong thành phố
trước khi kéo lui lên miền bắc.
Có lẽ đến cuối tháng Decembre này Nhật,
Nga sẽ bắt đầu mở một cuộc đàm phán để
ký một bản thương ước Nga-Nhật. Người
ta nói Nhật muốn thân Nga để Nga thôi
không giúp Tàu nữa.

Các lớp huấn luyện sĩ quan và hạ
sĩ quan trừ bị cho người Nam sẽ mở

tại Bắc-kỳ ngày 25 Decembre 1939. Muốn
theo học lớp sĩ-quan phải có bằng tú tài
tây hay tú tài bản xứ; muốn theo học lớp
hạ sĩ quan phải có bằng Cao đẳng tiến học.
Những người muốn theo học các lớp trên
mà không có đủ văn bằng sẽ phải qua một
kỳ thi. Thi vào lớp sĩ quan tại Hà-nội, ngày
4 Decembre; thi vào lớp hạ sĩ quan tại
Hà-nội, Hải-phong, Nam-dịnh ngày 5 Decem-
bre.

Chính phủ Nhật đã bằng lòng đến
cho những bị nạn bom ở chợ Thất Khê một
số tiền tống cộng là 620001.

Trong thời kỳ chiến tranh, những
người phải gọi ra lính hay tình nguyện
đăng lính mà bị giam giữ ở tòa án thì
hành một bản án về thường phạm dưới 6
tháng tù thì có thể được tạm tha nếu ông
chủ tình bằng lòng.

Chỉ những người sinh ở Hà-nội
mới được đệ đơn ứng tuyển ở Hội đồng
tuyển lính Hà-nội, còn những người ngụ ở
Hà-nội thì phải đệ đơn ứng mộ đến một hội
đồng tuyển lính nào gần nơi sinh quán của
mình.

Đồ đạc của đảng Cộng sản Đông-
dương đều bị tịch thu và mang phát mại;
tiền thu được sẽ dùng vào các công cuộc
cửa tế (nghị định ngày 17 Novembre 1939).

(Xem tiếp trang 18)

Đề trả lời Đức, Anh-Pháp thất

Ngoài cuộc phong tỏa bằng thủy
lôi từ thạch của Đức (Đức bảo thế)
và cuộc phong tỏa về mặt kinh tế
của Anh - Pháp, Ấu châu còn có
một việc quan trọng nữa: việc lôi
thôi xảy ra ở biển thù Phần-Nga.
Nga đổ cho Phần bán đại bác
sang đất Nga, giết chết và làm bị
thương nhiều người Nga. Còn
Phần thì chối không hề có bán
một phát súng nào sang Nga.
Nga bắt Phần phải lui ngay
quân xa biên thù hai mươi dặm
cây số. Hiện Phần đã chịu rút
quân, nhưng đòi Nga cũng phải
rút quân như mình
Chưa rõ rồi Nga có chịu nghe
theo không. Nhưng các báo Nga
công kích, mặt sát chính phủ Phần-
lan dữ dội. Người ta sợ Nga sẽ kéo
quân tràn sang Phần nay mai.

Ở gần Đông-dương ta thì có
việc Nhật đổ bộ Bắc hải, Long
môn, chiếm Khán châu. Liên
châu, Phòng thành và kéo thẳng
lối Nam-ninh.
Nhưng Nam ninh đã vào tay
Nhật chưa? Nhật nói rồi, Tàu nói
chưa.

MỘT SỰ NHÃM

hay là tên một thứ bánh ngọt

ÁC bạn đọc có lẽ còn nhớ tôi đã lược dịch và đăng ở Ngày Nay số 187,

một đoạn trong cuốn « Một nghệ thuật sống » của André Maurois về nghệ thuật đọc sách.

Sau khi số báo ra, chúng tôi nhận được nhiều thư của các bạn đọc gửi về khuyến khích, và đó là một phần thưởng quý hóa cho người dịch, làm công việc ấy chỉ có mục đích được giúp ích cho các bạn đọc đôi chút.

Trong số các thư đó, có một lá thư khiến tôi vui mừng đọc nhất, của một người mà sự nhũn nhặn đã làm thiệt cho chúng tôi không được biết tên. Trong thư, viết bằng chữ Pháp, người bạn đó đã vạch cho bết một sự dịch sai mà tôi đã mắc phải. Đoạn thư ấy đại khái như sau đây :

« Công việc của ông đã vừa đến hồi bở một khuyết điểm. Rất nhiều người, có cái ý cao quý muốn học, không phải bao giờ cũng biết — tiếc thay — tìm lợi ích trong sự đọc sách của họ, vì thiếu cách chỉ dẫn. Bởi vậy, họ sẽ biết cho ông đã hiểu những sự cần dùng của họ và phụ đáp vào đó.

« Nhưng, vẫn ngợi khen sự cố sức của ông để giúp ích cho họ, tôi xin phép ông trình bày một điều nhận xét nhỏ mọn, về bài dịch của ông nói trên kia. Ấy là một sự nhầm lẫn.

« Tôi chép lại đây cái đoạn đó :

« Họ cảm thấy một cái thú cũng sâu sắc khi đọc lại một câu, một đoạn mà họ thích (ở Proust, đoạn « hoa cà » hay « cô bé Madeleine »).

« Và đây là nguyên văn chữ Pháp : — « Il trouve un plaisir aussi vif à retrouver telle phrase, tel pas-

sage qu'il aime (dans Proust) « les aubépines » ou « la petite madeleine »...

« Ông hẳn nhận trước hết rằng chữ « madeleine » không viết hoa.

« Và sau, « cái madeleine nhỏ » ở đây, không phải là một thiếu nữ, như hình như ông đã hiểu vậy — tuy đành rằng có nhiều thiếu nữ mang cái tên ấy — nhưng là một thứ bánh ngọt, chúng thực bởi câu này mà tôi lấy ra ở một trang sách nổi tiếng của Proust, trang sách mà André Maurois đã đã động đến :

— « Một ngày kia, khi tôi trở về nhà, mẹ tôi thấy lạnh bảo tôi uống... một chén trà. Mẹ tôi cho đi lấy một chiếc cái thứ bánh ngán và phồng, gọi là Petites madeleines, hình như đồ khuôn trong một cái vở số St Jacques (?) có khóa... (Du côté de chez Swann, quyển II).

« Như ông thấy, sự nhầm lẫn không thể có được. Nhưng mà mặc dầu, cần phải đọc cả đoạn văn ấy, và tôi hiểu rằng người dịch đã nhầm, vì chỉ có trước mắt một câu thôi — tôi nói gì ? một chữ thôi. Cái nhầm ấy có thể tha thứ được.

« Tuy vậy, tôi tưởng là một bôn phận, và tôi tự do trình bày với ông sự đó... bởi vì cái nhầm của ông có thể lôi kéo hàng nghìn độc giả không biết cũng nhầm như thế, do sự phổ thông rộng rãi của quý báo trong nước... »

Đoạn thư trên này đã khiến tôi sung sướng. Tôi thành thực nhận sự sai nhầm đó, và hết sức cảm ơn ông bạn đọc đã có cái nhã ý chỉ bảo cho. Và tôi ao ước rằng các bạn đọc khác cũng tỏ một sự chú ý thân mật như thế đối với các bài dịch đăng ở trên tờ báo này, lúc nào cũng chỉ có một mục đích là mong được ích lợi cho các bạn.

Thạch Lam

Truyện vui bằng thơ của Tú-Mỡ

Nhà vua
và
Nhà thơ

Trời sinh vua để... làm vua,
Và thi sĩ để làm thơ ru đời.
Một ông vua, trái luật trời,
Viết vua thì nhác, lại đòi làm thơ.
Mỗi lần 'hư hứng' phát ra,
Nhà vua « lên gối » nâng thơ rất lán.
Vấn thơ sao, ý thời gán,
Thì la thơ... thần, hoàn toàn dở hơi.
Mỗi hôm ngự bút một bài,
Ngâm đi ngâm lại, tự ngái thấy hay,
Nhà vua có ý dương vậy
Đem khoe tác phẩm cùng bày văn quan.
Các quan, loon bác khôn ugoan,
Xem thơ nắc nôm khen tràn cung mây !
Rằng : « Thơ bẻ hạ tuyệt hay
Tai xưa Lý. Đồ họa nay sánh cùng. »
Vua nghe lời tán hã lòng
Mắt rờng hờn hờ, mũi rờng phồng phao.
Nhưng rồi, chẳng biết nghĩ sao,
Lại ngờ các cụ đại trào nói ngoa.
Ngái bèn trêu một nhà thơ
Tai hoa lồi lạc bấy giờ nổi danh.
Đưa thơ, hỏi ý phẩm bình,
Nhưng ngái gấu, chẳng nói mình làm ra.
Nhà thi sĩ đọc thơ qua ;
Lòng ngay dạ thẳng, thực thà cứ thưa
Rằng : « Xin mạn phép nhà vua,
Thơ này mới gọi là « thơ nặng mùi ».
Cái anh xuất nó ra đời
Hẳn là một gã dở lời dở hơi ! »
Nhà vua nghe nói đặng người,
Sa sầm nét mặt như trời vần mây.
Rồi ngái đứng phắt, vung tay,
Đề nhà thi sĩ đứng ngậy ngậy người,
Ngạc nhiên chưa hiểu đầu đuôi,
Bỗng hai thị vệ đến lôi vào tù.
Trong Triều, có vị quan to
Muốn tìm phương cứu nhà nho gạo đời.
Chờ khi vua giận đã nguôi,
Lăn la mới khéo lựa lời gỡ oan.
Rằng : « Phương thi sĩ ương gan
Được vua vờ tới, vênh vang thị tài,
Ngông nghênh tỏ ý khinh đời
Vô tình phạm tội oai trời, oan gia.
Xin vua tỏ lượng hải hà,
Cho y chuộc tội, thực là ơn sâu. »
Ngần ngữ... , vua chuẩn lời tâu,
Truyền thi sĩ lại vào hầu văn thơ.
Bài thơ hôm trước lại đưa
Đề nhà thi sĩ liệu cơ phẩm bình.
Phân văn bên tội, bên tình,
Nhà thơ tỏ vẻ bức mình bán khoán.
Cần mời, mất nhũ, mây nhũn,
Trong đầu như nổi mảy lần phong ba.
Ngập ngừng, lời nhen chẳng ra,
Nói hư ? Nói thực ? Bết là nói sao ?
Khô tam, thi sĩ cứ chào :
« Muốn tâu, thần lại trở vào... nhà pha ! »

Tú Mỡ

ĐÃ CÓ BẢN TIẾNG THU của LƯU-TRỌNG-LƯ

Một tập thơ đầy nhạc điệu, đầy màu sắc, đầy phong vị đất nước.

Một công trình ấn-loát dung dị mà xinh xắn.

In từ đầu xuân đến cuối thu mới xong. 6 bức tranh phụ bản.

Đẹp màu. Giá 1p.50 một cuốn, cước phí thêm 0p.32.

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE M. TÔ-VÂN-ĐỨC, Directeur
110, Rue du Poai en Bois, Hanoi

Cuốn thơ này toàn bán tiền mặt, các đại-lý nào muốn lấy bao nhiêu cuốn, xin cho biết ngay, chúng tôi sẽ gửi theo lịnh hỏa giao ngay.

Bạn học-sinh ! Còn chờ gì nữa mà không đi cho được cuốn NỮ HỌC-SINH, một cuốn sách chỉ dành riêng cho bạn trẻ. Sách in rất mỹ-thuật mà giá chỉ có 0p.28 thôi. Cước-phí thêm 0p.21. Đã có bán tại khắp các hàng sách Đông-Đương.

SÁCH

« LY - DI »

tiểu thuyết của LÊ THANH

LY DI là cuốn tiểu thuyết thứ hai mới xuất bản của ông Lê Thanh. Quyền này cũng gần giá trị như quyền thứ nhất. « Những năm một của Thanh Niên »; và độc giả sẽ được biết rõ khi tôi nói thêm rằng quyền thứ nhất thật không có một chút giá trị gì.

Ly di, như tên truyện, là một tiểu thuyết nói về vấn đề ly dị. Bắt đầu bằng một bài tựa của bà Nguyễn Thị Thảo, mà bài tựa này, nguyên chỉ có hơn một trang, đã đầu đuôi trái ngược nhau rồi.

Thoạt tiên, bà Thảo nhắc tới cuốn sách của một nữ sĩ Thụy điển, bà Ellen Key, và « cực lực công kích » cái quan niệm của bà này cho rằng « khi ái tình đã mất, không còn một bên phần nào giằng bực hai vợ chồng », « và lúc đó phải ly dị ». Bà Thảo quả quyết rằng những tư tưởng như thế « chỉ có thể có những kẻ quá ngây hiêm, chỉ có thể dựa xã hội đến sự dễ hèn nhất của loài người ».

Trái lại (?), trong tiểu thuyết của ông Lê Thanh, hai vai chính « kêu gào được ly dị », không phải để « đòi tự do hoàn toàn, không tuyên bố chủ quyền của ái tình, họ chỉ chấp nhận một lần nữa để cứu vãn lấy thân đời còn lại mà thôi ».

Và bà Thảo nói : « công nhận hành động của họ, chỉ là theo lẽ phải, không là theo sự hèn yếu của lòng (?), trước một sự đau đớn của loài người (!) »

Và bà đã tự nói trái lại mình, cách nhau một trang giấy, mà không biết.

Giờ đến cốt truyện của Ly di.

Các độc giả ngây thơ như chúng ta chắc tưởng rằng, cứ như tên truyện, và bài tựa của bà Thảo trên kia, thì cuốn tiểu thuyết của Lê Thanh là một cuốn tiểu thuyết nói về sự ly dị của một đôi vợ chồng, tại sao họ ly dị, và ly dị thế nào, vân vân. Ấy ngờ chúng ta đều nhầm cả. Trang 90 trang đầu, tác giả vẽ vời cho chúng ta thấy nỗi buồn rầu của Oanh, buồn vì anh họ nàng là Nguyễn mà nàng yêu (và cũng yêu nàng, hai người yêu nhau « bằng một mối tình có mọi linh chất của một tình yêu lý tưởng »), Nguyễn đã lấy vợ. Nào là Oanh ốm

ra làm sao, làm nũng nịu thế nào, vân vân... Ấy đã hết đầu : Oanh còn về quê, Oanh không muốn lấy chồng. Oanh trách Nguyễn, lại vân vân nữa.

Và trong 90 trang ấy, chúng ta còn được biết điều này nữa : là chính Oanh đã giục Nguyễn lập gia đình :

« Em và người vợ anh sau này sẽ cùng xây hạnh phúc xung quanh anh. Vợ anh sẽ có bổn phận làm vợ, làm mẹ, em sẽ có bổn phận làm em, làm cô, làm một người chỉ mong tận tụy vì một người khác.

Rồi Oanh giới thiệu với Nguyễn. Thảo, một người bạn mà nàng rất mến. Rồi Nguyễn lấy Thảo theo sự thúc giục của Oanh.

Nguyễn, Thảo, Oanh mơ tưởng một cuộc đời ấm áp, đủ tình bè bạn và tình yêu ».

Đến trang 91 (cả truyện có 150 trang) tác giả mới bắt đầu nói đến cặp vợ chồng. Một buổi sáng kia, Thảo trang điểm để làm vui lòng chồng, mua hoa để làm vui lòng chồng, săn sóc đến chồng, nhưng Nguyễn cứ lãnh đạm như không (có lời hiền lại sao!), khiến Thảo gục xuống « đivan » khóc.

Thế rồi Thảo ốm, Nguyễn không trông nom gì đến, Thảo vào nhà thương, Nguyễn cũng mặc kệ. Gặp một cô bạn ngờ ý muốn lấy một người chồng xấu cũng được, nghèo cũng được, nhưng phải có cái gì đặc sắc về tinh thần. Thảo cho mình là « hiểu sự đời » bảo bạn :

«... Mong hỡi ! mà cái mộng càng đẹp bao nhiêu thì sao này mình càng khổ bấy nhiêu. Nếu bây giờ Thảo được còn là cô gái kèn chồng Thảo chỉ kèn người tâm thương gần như ngu dốt, chỉ có biết có bổn phận làm chồn... »

Ở nhà thương ra, Thảo về nhà một người bạn là Hiền ; sau một hồi đại luận, Thảo bàn nên ly dị với Nguyễn vì « trước sau thế nào cũng có một ngày Nguyễn và Thảo phải xa nhau » - (tại sao ?). Ly dị có nhiều cái lợi, vì « Thảo thấy rõ rằng đời của Thảo không cần có Nguyễn. Suốt đời, Thảo có thể sống một cách nên thơ và đầy hạnh phúc bên một người bạn gái ».

« Nghe đến đây Hiền như người vừa khám phá ra một sự gì đẹp đẽ quá, nắm chặt lấy Thảo nói huyền thiên... »

Cung lúc ấy, thì ở nhà Nguyễn cũng đương đại luận với một cô bạn về việc nên ly dị với Thảo. Sau khi viện những lý lẽ đại khái cũng như trên, Nguyễn kết luận :

« Cái nhà của chúng tôi chẳng chóng thì chầy, thế nào cũng đổ nát (tại sao ?) và : « Tụi tôi ly dị cùng Thảo nhưng tôi sẽ luôn luôn săn sóc đến Thảo... tôi có một viên ảnh đẹp lắm, tôi sẽ hết sức tận tụy vì Thảo và Thảo sẽ tận tụy vì tôi... Đẹp quá chị ạ ! tôi dứt rồi về những sự tôi nghĩ ». Thật đôi vợ chồng ấy khéo giống

NGAY NAY « SỔ MÙA XUÂN » 1940

Trước Tết năm nay, cũng như mọi năm, Ngày Nay sẽ xuất bản « Sổ Mùa Xuân », một công-trình Mỹ-thuật, Văn-chương và Ấn-loát, giá-trị hiếm có.

« Sổ Mùa Xuân 1940 » với cách xếp đặt và thể tài khác hẳn các số trước, sẽ là một sự ngạc nhiên cho các bạn, một dịp thưởng-thức vui-vẻ và ý-nghị

Cũng như mọi năm, chúng tôi yêu-cầu sự giúp việc của các bạn xa gần, để Sổ Mùa Xuân Ngày Nay sẽ là một công-trình chung của các bạn và của chúng tôi.

XIN ĐÓN XEM Ở SỐ BÁO SAU

nhau quá ! Hay là tác giả khéo làm cho họ giống nhau. Thành ra họ ly dị chỉ vì một đấng thì thấy có thể sống nên thơ bên người bạn gái, một đấng vì có một viên ảnh đẹp đẽ, vì có thể cứ tận tụy săn sóc đến nhau. — Thế thì họ còn đợi gì mà không lấy quách nhau đi cho xong chuyện ? Nhưng nếu thế thì đã không có ly dị, và ông Lê Thanh đã không có viết tiểu thuyết !

Ấy đó, đại khái tất cả Ly Di của ông Lê Thanh. Đọc xong, độc giả chúng ta khó mà biết được tác giả định nói cái gì ; có lẽ chính tác giả cũng không biết mình nói cái gì. Mà cả đến bà đề tựa cũng không biết mình nói cái gì.

Chừng ấy cái không biết gồm lại là truyện Ly Di của ông Lê. Người ta hái hùng trước cái vô nghĩa, cái rỗng tuếch, cái vô cùng nông nổi của tác giả. Người ta tự hỏi : một nhà văn có thể xoàng đến bực ấy ư ? Và thiếu chút nữa độc giả chóng mặt khi cúi nhìn cái vực thăm rỗng không đó.

Sau khi đọc « Ngoại Tình » và « Nàng Hanh Vàng » của Vũ-trọng-Can, lại đọc đến « Ly di » của Lê Thanh, ít người chịu đựng được. Ba cái vô giá trị ấy dồn rập cùng đến một lúc đủ làm cho người vui tinh đến đâu cũng phát buồn. Hai tác giả ấy ganh nhau đi đến độ không.

Trong văn chương, có những đầu đề ai cũng biết, những đầu đề mẫu mực, khuôn sáo, công nhận (như Ngoại tình, Ly di, Mối cũ v. v.). Lại có những cách mẫu mực, khuôn sáo, công nhận, để viết các đầu đề ấy, theo một lối thường thường. Nhà văn làm được công việc ấy, tất nhiên là không đem được chút gì đặc sắc, mới mẻ, chỉ là tâm

thường, như người vẽ xoàng, nhưng cũng vẽ được đủ tay chân, mắt mũi, không đến nỗi vẽ không ra hình người.

Ấy cái công việc ấy, mà hai tác giả Lê Thanh và Vũ trọng Can cũng không làm nổi. Những đầu đề khuôn sáo ấy, cách viết khuôn sáo ấy, cũng đã quá trên sức họ rồi.

Tôi chỉ còn việc trích thêm một đoạn nữa, để làm mẫu cho cái lối văn và vẽ lãng mạn nên thơ của tác giả Ly Di. Đây là một cuộc đi chơi thì vị của Nguyễn và Thảo trong chiếc thuyền thời « Vogue mon coeur » trên Hồ Tây, trước khi lấy nhau :

« Tiếng lách tách (!) kèn dưới thuyền và bên mái chèo, tiếng càng to và càng mau, khi gió thổi mạnh.

« Nguyễn bỗng dừng tay chèo để cho thuyền lướt trên hồ, sẽ nói với Thảo :

« — Làm lúc nghĩ, anh rừng mình.

« — Làm sao, anh sợ sóng ?

« — Không phải, anh tưởng như dưới sức nặng của thuyền ta có một cái gì đẹp lắm, — có phải anh tưởng không — đang lách tách vỡ.

«... Nguyễn tiếp : — Em có nghe tiếng ấy không, rõ tiếng rạn vỡ, thôi chúng ta dừng chèo nữa.

« Trước sự sợ hãi và bối rối của Nguyễn, Thảo phá (!) lên cười, một chuỗi cười trong trời... (trang 100) ».

Ồ, ánh trăng lách tách vỡ rạn, anh chàng Nguyễn đa cảm, cô thiếu nữ phá lên cười, thuyền đi trên Hồ Tây.. Còn gì đáng đẹp để nên thơ hơn nữa ! Tác giả lúc viết đến đây chắc rung đùi khoan khoái lắm, và có lẽ gật gù tự bằng lòng mình..

Đề cho độc giả chúng tôi buồn.

Thiện-Sĩ

Muốn ăn các món cơm tây cho đúng vị, phải đến
Café Restaurant
JOSEPH
PHỐ BICHOT, HANOI
MỘT HÀNG CƠM ĐÁ NỔI TIẾNG

95%
Như-nữ
đều Quốc-bồi
ngày hành-kính

NHỮNG
CÁI KHÓ CHỊU
TỶ CỐ THỂ
TRÁNH ĐƯỢC
MỖI THÁNG
UỐNG TRƯỚC
1 HỘP

**BẠCH
ĐYÊN
HOÀN**

DIỆU-KÍNH, SỮA HUYẾT

VÔ DINH DAN
CHOLON-SAIGON-PHENH
AN-HOA: 8 CANTONNAIS
HANOI

**Áo con nít
Vinh-Long**

Cần nhiều các nhà buôn Nam-kỳ

SAIGON
CHOLON
MYTHO
BACLIEU
TRAVINH
CANTHO
BIENHOA

PHNOMPENH

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ
53 Rue de la Citadelle 53 Hanoi

**Blouson
ARISTO!!**

MUA
PULL'OVER, BLOUSON..

marque

ARISTO

của hãng NAM-HAI chế tạo
thì chắc chắn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.

Không nên ngần ngại.

NAM - HAI

BONNETERIE

45, Rue du Lac - Hanoi
Trước đền Ngọc-Son

Đ ỨC bình phẩm :
— Người có vẻ ít « cô
dâu » nhất là « cô dâu ».
Lan cười, hỏi :

— Tại sao thưa anh ?
— Tại các cô khác e lệ y như
những cô dâu cả.
— Còn em thì không e lệ tí nào,
phải không ?

Thấy ai nấy trở nên uể oải, vì lúc
đó đã dùng hết các bát nấu. Ngọc
nghĩ đến làm hoạt động bữa tiệc.
Chàng bàn :

— Bây giờ chúng ta mỗi người
mời chú rề một cốc rượu.

Nam kêu :
— Trời ơi ! thế thì đào sẵn một
cái hồ mà chôn chú rề !

Nhưng người ta cũng nhất định
mời Nam uống cho bằng được. Và
tuy một cốc đã đổi ra một búp. Nam
cũng say mê man, mặt đỏ gay, đầu
lảo đảo. Chàng phải cố gượng mới
ngồi vững được trên ghế, không
ngã gục xuống bàn. Và chàng có
một cảm giác buồn buồn, tưởng
như mình đương bắt đầu sống cái
đời trống rỗng trong thiên tiêu
thuyết dự định của Nguyễn. Bản
khoản, thì xưa nay chàng không
từng bản khoản vì chàng đã tìm thấy
trong nghệ thuật con đường đi, hay
sự « quên lãng » của Nguyễn cũng
vậy. Nhưng lòng tự tin, chàng bỗng
thấy lung lay từ lúc nghe Nguyễn
nhắc đi nhắc lại mãi chữ ấy.
Còn vắng bên tai chàng những
câu : « nhà văn không lòng tự tin,
họa sĩ không lòng tự tin, nhà
chính trị không lòng tự tin ». Và
chàng đâm đâm nhìn Lan, nghĩ
thăm : « Dù mình tự tin nữa mà chỉ
đề đi tới một mục đích tâm thường,
đề tới chỗ quên — có lẽ sự thực là
thế — thì lòng tự tin ấy cũng bằng
thừa !

Bất giác chàng buột một tiếng thở
dài, mà Lan nghe thấy nhưng lại
cho rằng vì chàng quá say và quá
mệt. Nàng mỉm cười âu yếm nhìn
người yêu...

Nam sực tỉnh. Chàng vừa chột
quên cả bàn tiệc, bàn tiệc giờ cũng
mất hết trật tự như bọn người dự
tiệc. Cái khăn trắng giải bàn hoa
rượu từng đám, hoa lá bày bàn đã
mất hàng lối và rơi cả xuống đất,
những vương giấy tàn bạch vẽ màu.
dùng làm khăn ăn, trước xếp hình
hoa sen giờ chỉ là những rế bần
đã lau đĩa bát. Cái cảnh tiệc tàn
ấy càng làm tăng lòng buồn vô cơ
của Nam.

Bỗng trong khi người nhà thu
dọn, một đĩa hát cất tiếng. Một điệu
valse chậm. Đình kêu :

— Cô dâu và chú rề khai mạc
khiêu vũ đi.

Lan đáp :

— Nhưng em không biết nhảy.

— Thì nhảy liêu cũng được.

Nam đứng dậy nói :

— Thôi, để chú rề nhảy một mình
vậy.

Và chàng ra hiện quay theo nhịp

Đ E P

TIỂU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

điệu âm nhạc. Nhưng vì chàng say
quá nên chỉ đi được vài vòng đã
ngã khuỵu, phải vịn vào ghế đứng
thở hổn hển.

Trong phái đẹp có ba người biết
khiêu vũ. Vợ Nhiên và hai chị em
Lý, Liên con một ông huyện.
Nhưng vợ Nhiên chỉ khiêu vũ
với chồng. Vì chi còn có hai nữ
ky sĩ mà người ta tranh nhau đến
mời.

Lan tỷ tương hoa nhìn ra vườn,
mơ mộng theo những hàng đèn xếp
rưng rình trên cành cây mềm mại.
Và nàng vừa lo lắng vừa sung sướng
tưởng tới tương lai mới lạ... bỡ
ngờ...

IV.

Càng gần Quảng-yên, Nam càng
cảm thấy bản khoản, áy náy. Ban
này, ở trên xe hỏa, chàng bình tĩnh,
hồn nhiên biết bao ! Ban này, chàng
chỉ nghĩ đến tình yêu. Và trong mưa
phùn, chàng thấy vạn vật tăng đẹp
bội phần Bên cạnh chàng, Lan thì
nhảnh như một con chim khuyển,
Lan mà ái tình mới mẻ đã sưởi ấm
tâm hồn, đã nhuộm hồng đôi má.
Chàng biết Lan sung sướng, và
chàng sung sướng hơn.

Nhưng bây giờ, mỗi lúc chàng
một thêm lo lắng. Bỗng sáng, lúc ở
Hà-nội sắp sửa ra đi, sự lo lắng chỉ
thoảng qua, lơ mơ. Và nửa thực
nửa bỡn chàng đã bảo Lan : « Hay
chúng ta bỏ quách cái lễ nhĩ-hĩ ? »

Nghe chồng nói, Lan cười khanh
khách, vì Lan chắc chắn rằng Nam

bông đùa.
Bây giờ thì cảnh ấy gần tới nơi
rồi !... Nam tưởng chừng lại sẽ diễn
ra một lần nữa cái đám cưới hai
hôm trước : « Trời ơi, phiền phức !
Có ngờ đâu muốn yêu nhau người
ta phải làm nhiều việc đáng ghét
đến thế ! »

Đáng ghét hơn hết có lẽ là những
việc khó chịu xảy ra ở nhà cha mẹ
vợ. Nam còn như trông thấy những
ông chú, ông bác, bà cô, bà dì ở nhà
quê hay các nơi xa tới. Và còn
như nghe thấy lời một bà, mặt to
miệng rộng : « Không thể được !
ngày hôm nay là ngày vui mừng
của hai cháu, quan tham bà tham
phải để hai cháu vào làm lễ rồi
mừng cho hai cháu lấy may. Cháu
là con trưởng ả, còn các em cháu
sau này cơ ả... » Bài diễn văn khiến
Nam tái mặt. Vì chàng không ngờ
đâu có việc lạ cha mẹ vợ. Và
chàng rùng rợn như bị tuyên án tử
tử khi một người trong họ vợ nhắc
tới cái lễ ấy. Biền từ chối, và chàng
đã hơi hoàn hồn thì người đàn
bà kia và nhiều người nữa lại xúm
vào mà bắt ép Biền phải nhận lễ.
Họ làm như đó là một bổn phận
của con của rể đối với cha mẹ vợ
và họ hàng nhà vợ, một bổn phận
không thể bỏ được.

May mà Biền quả quyết, chỉ làm
theo ý định và lễ phải. Theo lễ
phải, không thể nào một người bạn
đề một người bạn lấy sống được,
dù người bạn ấy trở nên con rể

tới nơi
sẽ diễn
trời hai
phức
người
ghét

những
cha mẹ
những
ở nhà
à còn
mặt to
rực a,
mừng
tham
lẽ rồi
Cháu
cháu
khiến
ngờ
r. Và
an xử
nhắc
hàng
đàn
xúm
lẽ.
phần
vợ
phần

làm
o lẽ
bạn
ngc,
a rẽ

chị những sự biến đổi rõ rệt.
— Kia, Cúc hay nhí! Đứng ý ra đây à. Không vào trình thầy mẹ đi!
— Thầy mẹ ở trên gác. Mời anh chị lên.
Cái mỉm cười vẫn không rời cặp môi cô em vợ và làm cho Nam đương tức tối vô cơ phải hết sức bực mình. Chàng lạnh lùng hỏi:
— Cúc thích chỉ cái gì mà cười mãi thế kia?
Vừa vào qua cửa, Nam nhận ngay thấy một bàn đầy thức ăn. Chàng kêu:
— Lại tiệc?
— Ô hay! anh rõ ngờ ngẩn! Ngày nọ hi của anh chị, lại chẳng có tiệc thì sao?
Nam hiểu rằng Cúc đã trả thù về câu hỏi mỉa mai của mình lúc nãy.

Ba người sắp sửa lên gác, thì Biên nghe tiếng ồn ào ở nhà dưới đã bước xuống thang, rồi đi thẳng lại Nam giờ tay nói:
— Bonjour Nam, bonjour Lan. Ca-va?
Nam bắt tay Biên và ngả đầu. Bao nhiêu nỗi lo lắng, sợ hãi vụt biến hết.
Từ đó Biên chỉ nói chuyện bằng tiếng Pháp với Nam. Và khi thấy Nam xưng kêu là « vous », chàng thẳng thắn nói:
— Tu sais, je peux bien me tutoyer comme auparavant.
Thế là sự thân mật trở lại liền giữa hai người bạn. Đến nỗi, như đề thờ lộ với một người bạn, Nam thân mật bảo Biên (chàng vẫn nói tiếng Pháp):
— Tôi sung sướng lắm, vì Lan rất ngoan ngoãn và thông minh.
Biên cười vỗ vào vai Nam, đáp:
— Chưa chắc đâu! Lan nó đầu bò đầu bươu lắm cơ đấy.
Rồi nghĩ đến địa vị một người cha, chàng tiếp luôn:
— Anh phải dạy bảo, khuyến

răn ngay từ buổi đầu mới được. Không nên nuông nể quá.
Chàng lại cười, cười rất vui vẻ, đọc câu ca dao:
Dạy con từ thuở còn thơ,
Dạy vợ từ thuở bơ vơ mới về.
Nam cũng cười, nhưng cười ngược ngạo.
Giữa lúc ấy, vợ Biên xuống. Nam chấp tay chào li nhí.
— Anh!
Nam nhận thấy sự cách biệt mệnh mông giữa tiếng « anh » ngày nay và tiếng « anh » ngày trước. Ngày trước khi chàng chỉ là một người bạn, vợ Biên cũng gọi chàng là « anh », nhưng bằng một giọng thân mật, tự nhiên biết bao. Bây giờ tiếng « anh » ở miệng người đàn bà đã trở nên mẹ vợ chàng, Nam chỉ

cũng bớt dấm dỏ giống một giống hai.
— Hôm nay tôi không mời một ai. Để ở trong nhà với nhau cho được... cho được...
Thấy vợ tìm chữ một cách khó khăn, Biên tiếp:
— Cho được thân mật.
— Phải, cho được tự nhiên. Mà có ấy đâu. Chị ấy đâu?
— Nó chạy vào nhà, trong với các em.
Tiếng cười nói ở nhà trong đưa ra. Vợ Biên nói một mình:
— Chị em xa nhau mới có hai hôm mà làm như...
Nam đã hơi khó chịu về cái lối nói nửa chừng của bà mẹ vợ. Chàng nghĩ thầm: « giá phải ngày xưa thì mình đã chế cho mấy câu ». Và không giữ nổi, chàng bật cười, khiến người đàn bà ngờ ngác nhìn chông, rồi tưởng hiểu ý nghĩa cái cười của con rể, nàng cũng cười theo:
— Có phải không, anh...
— Vâng, chính phải thế.
Nam đã trở nên có giọng trào phúng mọi ngày: chàng chẳng biết cái gì phải, cũng trả lời liêu. Sự thực thì người đàn bà chưa nói dứt câu.
— Có phải không anh, con gái đi lấy chồng bao giờ về nhà cha mẹ cũng...
— Vâng, chính thế.
— Cũng sung sướng, dù chỉ mới xa nhà có... có hai hôm.
Chùng Lan vừa chợt nhớ tới, vì lúc ấy nàng chạy vội ra nhà ngoài:
— Lạy mẹ ạ!
— Không dám, chào cô!
Người mẹ cười nhìn con, khiến Lan xấu hổ cúi đầu: Lan tưởng như ai ai điều nhận thấy những sự thăm kín của mình biểu lộ trên vẻ mặt sung sướng. Những tiếng reo « chị Lan » ở nhà trong đến cứu thoát nàng ra khỏi chỗ khó khăn. Nàng quay lại đáp:
— Gọi gì mà âm lên thế?
Rồi vội vã chạy vào!
— Nó hãy còn trẻ con lắm, phải không anh.
Biên như trả lời vợ hộ Nam:
— Cũng chẳng trẻ con lắm! Nó đáo để ra phết đấy!
(Còn nữa)

Khái Hưng

Tại sao người làm con cứ giữ mãi chữ hiếu, không nghĩ đến hạnh phúc suốt đời mình, cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy?
Tại sao người làm cha mẹ có quyền coi con như một vật sở-hữu?
Tại sao một công-nương Huế mới 17 tuổi mà đã phải chết yểu để phí mất cái tuổi xuân?
Tại sao hàng trăm nghìn thiếu-nữ mơ-mộng xinh-tươi đã phải chết? Muốn biết rõ, các bạn hãy nên đọc:
Nắng Hanh Vàng
Tiểu thuyết của VŨ - TRỌNG - CAN (giá 0p.40, cước phí 0p.21)
Trong đó sẽ giải-quyết rõ ràng những vấn-đề thường xảy ra trong gia-đình Việt-nam
Editions Librairie Centrale
TÔ - VÂN - ĐỨC Directeur, 110, Rue du Pont en Bois - Hanoi
Tổng phát hành Trung-kỳ: M. LÊ-THÀNH-TUẤN, 119 Bd Gia-long Huế
Nam-kỳ: MINH - PHƯƠNG, 15A Cité Văn - Tân - Hanoi
Bạn Học-sinh! Đừng gì mà không hỏi cuốn: NỮ HỌC-SINH giá 0p.28

TRÔNG CÙNG

THẾ GIỚI CÓ THỂ BỊ TIÊU DIỆT KHÔNG?... Vũ trụ có tồn tại mãi không?

Vũ trụ có tồn tại mãi không?

BẮT cứ những cái gì có sinh đều phải có tử, có xuất hiện phải có tiêu diệt. Vậy trái đất sẽ cũng bị diệt vong.

Nhưng diệt vong như thế nào?

Trước hết ta phải phân biệt những tiếng gọi thế giới (le monde) và trái đất (la terre).

Thế giới không phải là chỉ trái đất chúng ta ở, nhưng là gồm tất cả vũ trụ (univers), tất cả các hành tinh khác và mặt trời, tất cả những tinh tú cũng giống mặt trời và những bộ hành tinh quay xung quanh « mặt trời » của chúng, nói tóm lại là tất cả những thế giới ở trong khoảng không gian vô cùng tận.

Tất cả những cái ấy có sẽ bị tiêu diệt không? có sẽ cả một lúc hay lần lượt rơi vào chỗ hư vô không? Làm cách nào để biết được?...

Cứ theo khoa học ngày nay thì người ta muốn tin rằng vũ trụ bất tử.

Vì những bộ tinh tú của thế giới rất nhiều, không thể đếm được, và có đủ các hạng tuổi.

Ở thời kỳ mà trái đất mới chỉ còn là một khối bùn thì đã có những thế giới khác lâu đời hơn, đương vào minh thịnh vượng tới tột bực; và ngày nay trái đất tới cái độ hoàn mỹ, thì lại có những thế giới khác trẻ hơn, cũng tựa như trái đất hằng nghìn triệu năm về trước. Khi có một bộ tinh tú (système planétaire) tàn lạnh thì lại có một bộ tinh tú khác phát sinh.

Hình như theo lý luận rất đúng của một nhà thông thái, thì vũ trụ

Và như thế nào?

tự bảo tồn lấy mãi mãi, nhờ ở những sức mạnh của tạo hóa, cũng tựa như một khu rừng tươi tốt hằng bao nhiêu thế kỷ dù mỗi năm có những cây già cỗi đổ nát.

Vậy có lẽ vũ trụ sẽ không bao giờ bị tiêu diệt.

Dù không biết những mặt trời có liên lạc với nhau ra sao, chúng ta cũng có thể tin rằng vũ trụ sẽ không bị cùng tiêu diệt một lúc, và sẽ luôn luôn có những mặt trời khác trong không gian và những trái đất, rất có thể có sinh vật ở, quay xung quanh những mặt trời ấy.

Vậy khi nói đến sự diệt vong của thế giới, không phải chúng ta có ý chỉ tất cả vũ trụ, nhưng là sự diệt vong của thế giới « chúng ta », nghĩa là trái đất chúng ta ở.

Nhân loại sẽ tiêu diệt thế nào?

Chúng ta phải công nhận rằng sự tiêu diệt của nhân loại, sự tiêu diệt của tất cả cuộc sinh hoạt trên trái đất cũng không làm rối loạn một chút nào bộ máy của bầu trời.

Những định tinh, những mặt trời và những bộ hành tinh đã có từ trước khi sinh ra trái đất và vẫn sẽ có sau khi trái đất tàn. Việc xảy ra dù quan trọng đến đâu đối với chúng ta, cũng không thể mang lại một cuộc tai biến trong bầu trời. Việc xảy ra ấy vũ trụ sẽ không biết tới.

Nhưng tai biến ấy có xảy ra không?...

Có thể lắm.

Các nhà thông thái nói rằng những tai biến ấy đã xảy đến cho những hành tinh khác lâu đời hơn trái đất của chúng ta.

Hỏa tinh chẳng hạn, hẳn là một hành tinh đã tàn. Nếu trước kia có dân cư ở tựa như chúng ta, thì lẽ tất nhiên là người ở Hỏa tinh đã tiêu diệt vì thiếu nước.

Tai nạn tựa như thế có thể xảy đến cho chúng ta. Chắc một ngày kia sẽ không có một sinh vật nào ở trên mặt đất. Nhưng chúng ta hãy yên tâm, nếu cái ngày ấy có tới thì cũng không phải là ngày mai đầu.

Và lại tuy công nhận rằng nhân loại sẽ bị diệt vong, các nhà thông thái không đồng ý về những lý do sinh ra sự diệt vong ấy. Nhiều ông cho rằng vì thiếu nước. Các ông này nhận ra rằng nước mỗi ngày một

ít đi và trong vài nghìn năm nữa nhân loại sẽ phải chết khát.

Nhiều ông khác — như ông Herschell, ông Laplace chẳng hạn — cho rằng trái đất sẽ tàn vì mặt trời nguội đi. Song người ta ước hằng mấy nghìn triệu năm nữa mặt trời mới tắt được... Chỗ đó hẳn khiến chúng ta được yên tâm.

Cũng có lắm ông cho rằng thế giới sẽ tiêu diệt vì thiếu thân khí, một của báu mà trái đất thiên thụ nhanh hơn là sinh sản. Và cũng lại có những ông cho rằng mặt đất sẽ lún thấp dần xuống và khắp trái đất sẽ bị lụt một lần thứ hai nữa.

Sau hết tôi xin mách lời tiên chi của một nhà lam bảo thống kê Mỹ: ông tính chừng đến năm 2 120 trái đất sẽ không đủ thức ăn nuôi sống người ta và toàn thể nhân loại sẽ chém giết lẫn nhau vì vấn đề thực phẩm. Như thế chính chúng ta lại tự diệt chúng ta.

Thuyết đó tưởng hình như vô lý. Nhưng khi ta đã thấy sự tàn phá của chiến tranh đến mực nào, khi ta đã thấy khoa học chỉ chăm chú thực hành những sự tiến bộ của nghệ thuật giết người, thì ta sẽ bắt buộc phải tin rằng sự diệt vong ấy là có lý hơn cả.

(ILL. P. J)

M. trích dịch

NHỮNG CON SỐ VỀ TINH TỬ

NHỮNG con số ấy lớn đến nỗi người ta không thể tính bằng con số theo lối vẫn dùng xưa nay, nhưng phải tính bằng văm ánh sáng đối những ngôi sao xa chúng ta quá.

Sao khi đã rõ chúng ta cách mặt trăng 360 000 cây số và cách mặt trời 250 triệu cây số, những nhà thiên văn học đã lĩnh rằng cái đường kính phạm vi của mặt trời rộng bằng mấy nghìn triệu cây số.

Nhưng những số ấy còn không đáng kể khi người ta phải dùng tới hằng trăm triệu năm ánh sáng để chỉ những tinh tú ở xa chúng ta quá. (Ái này đã biết rằng ánh sáng đi nhanh mỗi giây 300 000 cây số). Người ta dùng năm ánh sáng để chỉ cái quãng đường mà ánh sáng đi trong một năm.

Nếu nói đến sức đi nhanh của tinh tú thì ta chỉ phải dùng tới những con số nhỏ hơn nhiều lắm. Trái đất đi nhanh 30 cây số một giây; mặt trời quay xung quanh sông ngân hà nhanh 300 cây số một giây và phải mất 250 triệu năm mới đi hết một vòng.

(D. I) - M.

NGAY NAY

NỘI CH

V. L. — 1.) Hai người ở hai tỉnh, cùng gửi thư ký và timbres đi... nhờ một người coi chữ ký xem hộ, mà sao lại cả hai thư cùng không có giá nhời, như thế là mất thư lại nhà giấy thép, hay là bị lừa, và bị lừa thì có thể kiện được không? Người thư tướng này lại không nhận mandat và thư bảo đảm, cũng không tiếp khách tại nhà. Như thế có phải là một người thư tướng bịp không?

— Trước hết rõ minh... thì lẽ vào h... ao đã. Chờ ở bên Pháp phải tới từ 100p.) một trữ lên, tính ông có thể bị học sinh Melle Ngoc... đản ông trước của một th... hoai cuộc đ... bộ lừng người... gia tột. Về t... thì đã đẹp lại người ta, b... nay (trung la... ta cũng khéo... tời cần to sự... tời nghi đến... của người ấy... có thể phạm... người dân b... lag rồi, người... nhiều người... ấy đều già, đ... được cả. Tôi... khinh người... nào? Bộ ngư... tại tời sự. Tôi... lại vừa giết... — Mà tời... hời của cò... ấy trước kia... duyên do g... may) cho ng... người ta có... mình đã làm... hời (và phải... một vài ph... hương. Và... chỉ vì có gi... của người... có bằng cấp... địa vị danh... cũng không... (Về vì bộ k... để hiên và... có chỉ nên t... những lời d... xét rằng ngư...

— Gửi thư không bảo đảm thì sự thất lạc không thể biết tự đần được. Nếu có chứng cứ chắc chắn rằng người coi thư nhận được thư và đem trả không trả lời, thì có thể đòi tiền lại được. Không tiếp khách tại nhà thì không hề gì, nhưng không nhận thư bảo đảm hay mandat thì quả lại có ý lừa lọc thật. Vậy tốt hơn hết là ông đừng tin.

2.) Đản bà khi có kinh nguyệt, những ngày đó có nên tập thể thao và có nên sáng, uống nước lợ không? Mũi bóng chày bằng cách gì?

— Ban bà trong mấy ngày có kinh, vẫn tập thể thao được (vận động nhẹ), nếu kinh thường, không có chứng bệnh gì. Nước lợ thì uống lúc nào cũng được, lúc có bệnh cũng như lúc không. Mũi bóng là do các lỗ chân lông tiết ra nhiều chất nhờn. Rửa bằng nước hay nước pha chua. Xong thoa ít kem hay phấn.

H. V. H. Saigon. — 1.) Gần đây có tin rằng đồng bạc Tân sự giá. Sự ấy có ảnh hưởng gì chăng. Tại sao thường có sự sụt giá, cũng như đồng franc của Pháp lúc nọ. Các ngân hàng có quyền lên xuống giá bạc theo ý muốn của họ không?

— Đồng bạc giấy sụt giá do nhiều nguyên nhân mà nguyên nhân chính là lòng tin của người dùng bớt đi. Theo lẽ thường, bao giờ số bạc giấy trong một nước cũng có một số trữ kim (vàng và bạc) ngang với 1/3 số giấy làm bảo đảm. Khi trong nước xảy ra khủng hoảng, bạc giấy sẽ mất giá trị, vì nó không có giá trị thật, chỉ có một giá trị theo lệ (valeur fictive) mà thôi. Tựa như bên Đức, sau hồi Áo-chiến 1918 bạc giấy mất giá đến nỗi mua một con dao con cò khi phải trả tới 1000 marcs (bạc Đức). Chỉ có chính phủ mới có quyền làm thật giá hay đứng giá đồng bạc, tùy theo tình hình trong nước. Bên Pháp, và hầu hết ở các nước sau cuộc khủng hoảng về kinh tế vừa qua, chính phủ đều thật giá tiền (dévaluation), vì

Đừng để nước đến t

Những vị làm việc nhiều quá, lâu ngày tinh thần hao kiệt, mắt hoa, tai lùng b... hay chóng mặt. Những bạn thanh niên vì ý sức, chơi bời quá độ, ăn người thối... có quảng đen, mình mẩy bần thần. Những người đau mới mạnh, tinh thần khô... Những vị đã lâu không có con cái, v. v. ... Xin hãy dùng:

SÂM NHUNG BỔ THẬN TINH
của PHỤC - ĐĂNG DƯỢC - HANG 130, Rue
Sau khi dùng xong, chúng tôi đảm bảo đản... hực - Đá

— Vợ tôi nó kém về môn xã giao lắm bác ạ... Nó trôi tời vào cọt nhà rồi nó đénh.

Lỗi nơi ai?

— Anh lúc này hư lắm? —
— Không hư sao được, vợ ấy đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thì còn lạc thú gì?

— Chị ơi, nhà em cứ đổ tội cho em, ở với nhau hơn 10 năm bây giờ nhà em đâm ra lêu lộng...

— Em ơi, không phải lỗi ở đáng nào cả, muốn sống trở lại tuần trăng mật, vợ chồng em hãy uống thuốc BỒ-HẠCH VẠN-BẢO.

Thuốc VẠN-BẢO là cứu tinh của tình yêu, có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc:

VẠN-HÓA

8, Rue des Cantonnals — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam:

VÔ-ĐÌNH-DÂN

23, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LY: Mai-Linh 60-62 Cầu Đất, H. Phụng, Nguyễn-vân-Đức
11 Rue des Caisnes — Hanoi

NHƯNG ANH BÓI SÁNG VÀ MÙ

RƯỚC KHÍ năm xuống, ông già đó còn cố hỏi gặng mọi người:

— Tôi không hiểu làm sao các ông còn tin rằng

bói sáng ấy được? thì lạ thật!

V. mỉm cười hỏi:

— Cụ lấy cứ gì để bảo rằng anh ta nói nhảm?

Mặt ông già dài thườn thượt một cách buồn bã. Chỉ đặt lên gò mũi cao của ông một cái kính trắng nữa, để thấy ông giống hệt, nhưng già hơn, một nhà bói Tây đại tài ở Hanoi.

Đôi môi dày của ông cựa cựa:

— Tôi chẳng cần chứng cứ gì cả! Nó nói nhảm hay không, tất tôi phải biết. Vì tôi, các ông nghe chưa, tôi là chủ nó! Mà nó lại là... cháu tôi!

Câu này làm cho mọi người phì cười. Và làm cho một người còn trẻ phải lên tiếng. Người đó vẫn nằm giường bên, cạnh bàn đèn, rần xuống chiếu, mắt nhắm nghiền, là ra như một người hấp hối chết.

Người đó ngồi nhồm bật dậy. Hần ốm yếu đến nỗi tôi không tin tưởng rằng hẳn còn là người, lại nói rất to được nữa:

— Cái sự tin chỉ là cái lừa: biếng từ tế của thiên-hạ. Nếu thiên hạ không lừa dối, thì tôi sống làm sao được, mỗi khi, tôi rút giấu một bên tay vào thắt lưng rồi giả vờ làm một an-lao-động thất nghiệp vì cật, để xin secours (ăn xin mấy ông Tây? Nếu nó chỉ chia khó nghĩ một chút thôi: «Ừ nó cật! Nhưng sao hôm nọ nó cật thế kia mà sao bây giờ nó lại cật thế này nhỉ?» Thế là tôi đủ bỏ mẹ rồi! Nhưng mà, đi đêm làm thế nào cũng có ngày gặp ma cho mà xem!

Gồng Cao-mên

Đề chừng rằng «bíp» chỉ là một nghề sống ngáo ngu, hẳn kể một chuyện về «gồng»:

— Thiên hạ đã một giao nồn nao, rao rục về gồng với ngái. Chỉ vì có mấy anh sống vì gồng. Cả đến chỗ nghiệp oạt này, mà cũng gồng!

Chú «chạy», chú «cóc» (an máy) thì gồng để phòng khi có vào bóp thì chịu đòn cho khỏe! Chúng nó phùng mang chợn mắt làm như nó gồng ngay cho mà xem đi giờ! Cái vì có một anh chàng Bíp định làm tiền chúng nó và rủ rê chúng đi học một anh thầy gồng rất chủa.

«Thầy đó chủa vì đám không thủng đánh mãi cũng cãi như «tầm quát» mà thôi.

«Xin lỗi các ông chú, chưa gì mà chúng nó đã như thách nện nhau cả. Giá có gồng, thì chắc phen này «chạy» và «cóc» cứ là như rồi, như rồi!

«Nho nhoe vài ba hôm thế rồi lật hẳn. Có gì đâu, vì ông thầy gồng đánh rơi mất gồng rồi, và bị họ đánh cho một trận chỉ còn có chết mà thôi. Thầy gồng, thưa các ông tự xưng là có gồng, và nhà một hôm không hiểu Tở cho ăn lộc làm sao mà lại chịu được rầm bầy búa mà không kêu đau, nên chủ ô-tô người ta thuê tiền tháng để làm một việc gần như «ma-gà bồng» nghĩa là: theo xe ô-tô, tranh khách, giữ khách, coi xe và đánh nhau.

«Thầy vẫn hét ra lửa, xưng hùng xưng bá âm âm. Vì anh nào cũng sợ bằng

sợ via thầy, nên thầy làm ăn trôi chảy lắm.

«Cho đến khi, thầy vấp phải một cái đau. Thầy tranh nhau khách với một hãng xe khác. Hãng xe này có «công tôn» mới. Vô phúc cho thầy gồng nên thầy mới không biết công tôn mới là me-sư M. vô-địch vô-tây ở Bắc-kỳ.

«Me-sư chẳng nói chẳng rằng, lừ lừ quai cho thầy gồng một đấm. Thầy ngã lăn quay ra đất. Nhưng ai cũng chắc thầy không đau, vì thầy có gồng. Vì thấy thầy lại nhồm dậy ngay được.

«Me-sư M. cho ra một đấm thứ hai. Thầy lại khuyu xuống. Lần này không buồn đứng dậy nữa.

«Me-sư M. phải đến năm gậy thầy đề hỏi:

«— Mày có gồng thì phải! Sao không cho gồng ra đi?»

«Thầy cũng chẳng thêm giả lời. Sốt nữa bọ lại «khen» thầy đã gan lại bướng như một đống yêng hùng máy nước.

«Ái chà! Thấy mặt thầy tái mét,

méo như cái bị rách, và mãi mãi mới lúng búng bảo nhỏ me-sư M.:

«—Lạy bác, em có dám gồng với bác đâu ạ. Bác nóng quá chẳng để cho em kịp phân-trần. Gồng là gồng với lũ đàn em kia chứ. Lạy bác!» v. v. ...

Anh cụ già đó vừa nói, vừa làm hiệu khéo một cách lạ. Bằng cái giọng hẳn mếu mại thầy gồng, hẳn bảo chúng tôi:

— Còn tôi đây nữa, còn cháu ông cụ kia nữa, cứ bíp mãi để làm tiền, thì thế nào có ngày cũng lại: «Lạy bác ạ,

vân vân... cho mà xem!»

Cốc tử... tiệt

V. bấy giờ mới lên tiếng. Anh ta có vẻ trịnh trọng:

— Tôi giắt ông đến đây cho ông biết tí về Hanoi và nhân thể để ông nghe chính mồm chú một anh bói sáng kết tội anh ta. Rồi tôi sẽ kể cho ông nghe cách «làm tiền» của hẳn.

«Làm thầy bói, bất cứ Tây, Ta, Tào, cốt yếu là phải biết tâm lý thiên hạ, nhìn hốt thật khéo mà vẫn không phải là nịnh. Nhưng anh mù thì nhìn một cách đáng thương. Anh Tào thì nhìn một cách cũ kỹ. Cũ kỹ như thế này:

một hôm, tôi đưa người nhà vào chơi xem một quẻ vợ vào trong nhà một anh Cốc tử tiệt. Thoạt đầu gặp nhau, anh ta đã hốt rồi: «anh gọi trọng tôi: «Mời quan! Phán người chơi một tí!» Và gọi người nhà tôi là quan chủ, vì lão này

có vẻ cũ kỹ, nhưng có máu mặt. Mà Phán gì cái thằng tôi, một thằng ngày chạy hai bữa ăn bằng nước bọt? Mà chú gì lão đó, một anh con nhà giàu thất học từ thừa biết bô, lại đánh đủ hai trăm phần trăm?

«Thế mà hẳn thích lắm, yên trí mình là quan chủ, dù rằng chỉ là chủ một cái nhà ngói với ít ruộng.

«Thấy hẳn thích, mình đành thích theo và ngồi đợi cho Cốc tử tiệt xem cho một ông ăn vận Tây, béo bệu, trẻ trẻ vào xem trước chúng tôi. Tôi thấy

hắn gọi người kia cũng bằng quan phán và đoán quả quyết rằng trong ba tháng nữa quan phán thế nào cũng chết.

« Nhưng cũng còn có cách — mong anh làm — cho quan phán sống cứu người chịu lập một đàn cúng 7 ngày, tốn độ mươi chục bạc thôi... »

« Sau này, tôi hỏi thăm mới rõ rằng quan phán do hiệu làm việc ở phủ T. Q., tiền lương dành dụm kể có đám bảy ngàn, nổi danh một thầy cạo giấy là si-mo cốt sắt. Quan phán cũng lo làm, lo sợ người đi, nhưng cái yêu tiền vẫn thắng cái sợ chết. Nữa là nghĩ nhất định ốm tiền mà liều với đời. Ba tháng, rồi một năm đã qua. Quan phán chẳng chết tí gì cả. Chỉ riêng có mấy tháng đầu, vợ con được ăn hơn lên một chút: đang lẽ một ngày ba hào chợ thì ông tăng lên thành bốn, để cho nó sướng cái thân trước khi chết, ý giả thế. Và được ông đưa đi xem cine. »

« Quan phán ấy vẫn đi làm như thường. Hôm nào ông từ lại... «phóng vấn» mà xem? »

Bói mù

V. đã rêu lười lắm rồi. Tôi phải chiều hẳn ngồi nghe hắn kể tiếp, theo cái sở thích của hắn, một khi hắn đã nói:

« Thăng sáng còn thế hướng hồ là thăng mù! Nhưng biết dùng thăng mù có khi lại có ích ghê. Tôi có thăng bạn tên là cả T. Nó càng nhiều con càng trông thấy bà vợ xề xề thêm ra, càng thích lấy vợ bé. Vợ mãi buôn bán, giao cả con cái cho cu cậu, và lúc nào cũng nơm nớp sợ cu cậu lên đi chim gái. Có lần cả T. đến nổi thú với tôi rằng muốn sênh nhà ra độ nửa giờ, để nhất là vào « nhà thờ » một tí cũng được, để cho nó thay đổi cái đời « ăn kiêng » đi. »

« Tôi bảo hắn biện cho tôi hai chục bạc, tôi sẽ có cách kiếm cho cô vợ bé. Nó từ ngay. Tôi liền bàn cho một cách: giả ốm vợ vào trong nửa tháng, mời đủ các ông lang đến. Lấy thuốc nhưng đừng uống. Mà cốt nhất làm sao cho ông lang cuối cùng cũng không hiểu nổi là bệnh quý gì cả. Cho bà vợ sợ đến mồm ra rồi. Lúc đó tôi rờ lại chơi, bàn đến mỗ mã, trong khi cả T. cứ lăm nhăm nằm gọi tên ông bà ông vải ra mà lạy van, xin khất vài hôm nữa, không cần nói là khất cái gì. »

« Tôi bàn đến mỗ mã rồi bàn đến xem bói, mà phải xem một tay có danh tiếng. Anh mù này tôi đã dặn trước cả rồi. Nó sẽ bảo với vợ anh T. như thế này: Năm nay anh bị sao La-hầu chiếu mệnh, không mất của thì lất ốm chết. Có cúng cho giới cũng chỉ sống thêm ba năm nữa là cùng. Chỉ còn cách cuối cùng: thế mạng anh T. bằng mạng một người con gái, người còn trẻ đang bị sao Kế-dô chiếu mệnh, nghĩa là cùng đang sống trong một ác vận. Mua người đó về cho « chung hơi hương » với T. ít lâu, đợi cho T. khỏi, rồi tháng đôi lần làm sớ tâu lên thiên đình tình nguyện cho thị gia chết thay cho anh T. v. v. »

« Chúng tôi làm theo như lời tôi bàn. Chỉ T. răm rắp tuân theo. »

« Nhất là mấy hôm chị lụng về quê kiếm gái Kế-dô. Anh T. thả tiền cho tôi đưa đi hát, sướng như lên tiên. »

V. cười om lên:

« Thú vị nhất là vợ T. nó kiếm cho cu cậu một con bé thế mạng, xấu

làm tiền

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

như quý.

Cô à lại để được một đứa con, còn anh cả T. ta thì không ốm nữa, nhưng mắc phải một bệnh buồn rười rượi, chắc là bệnh thất tinh.

Bói Tây

V. nói đến thầy bói Tây bằng một giọng chán nản, sau khi đã nghĩ hơi lâu quá:

« Còn tui bói tướng tân thời. Họ văn minh hơn, nên lâu hơn. Chả hạn ngay lúc quảng cáo, họ cũng đã lâu rồi. Họ chỉ cần ông gửi cho họ một chữ ký thôi, không hơn không kém, với sáu, bảy hào, đồng bạc Thế nghĩa là họ cho ông

biết, họ thanh minh với mọi người, rằng họ không quen ông, không cần biết ông ở đâu, bao nhiêu tuổi, người xứ nào, hạng người nào. Đối với ông, họ hoàn toàn mù mịt. Thế mà họ gọi được đời cũ, đời hiện tại, những việc bí ẩn, tình nết của ông ta. Ông sẽ cho họ tài ở chỗ đó. Và lại mất đồng bạc để được người ta nói về mình, còn hơn để nghe người ta nói về người khác, như xem hát, chiếu bóng. Nhưng, thật ra, các ông hiểu chưa? Ông quên không để ý đến chỗ tiêu tiền này: người ta chỉ cần một chữ ký của ông thôi. Ông lại cần người ta trả lời ông. Tất ông phải biện chỗ ở cho họ. Cái tiêu tiền đó, trong quảng cáo không hề nói đến. »

« Thế rồi, dù ông ở đâu xa, Saigon, Mên, Huế, chỗ nào cũng đã có « mặt thám » riêng của họ đến để tra ngăm về thân thể riêng của ông, vì họ biết adresse của ông rồi. »

« Làm gì mà ông không choáng óc lên, khi họ bảo rằng: chẳng hạn, năm ấy ông lấy vợ, một nét chữ nữa, bảo rằng ông lấy vợ vì tình, sau khi đã vật lộn với gia đình, hoàn cảnh. Năm nào vợ ông đẻ, năm nào ông đội khăn mới để tang người nhà, cả ngày nào ông buồn, ông vui, ngày nào ông... đây bụng nữa. »

« Khi đã choáng óc rồi, họ mới xưng xưng lên rằng: ba năm nữa ông ốm nặng, hay là sẽ gặp một sự chẳng lành. Qua khứ họ đã biết rõ thế, tất tương lai cũng vậy. Nhưng chờ lo: ông chỉ phải mua của họ một cái cầm nang dạy ông cách làm sự lành, tránh sự ác. Ba đồng cho đến mười đồng! »

« Họ không sống vì đồng bạc xem chữ ký đâu! Họ sống vì cầm nang kia. Vì dụ họ không thể điều tra được về thân thể riêng của ông, thì họ cũng chỉ đành dựa vào mấy quyển sách Tây dạy xem tướng chữ mà tán phốt vậy. Chẳng hạn chữ ngã về bên phải, toàn thể nó tươi tắn, rộng rãi thì mấy mà ông chẳng là người đa tình, lãng mạn, quảng đại, nhưng hơi mềm mại như đàn bà một chút. Giấu chằm chữ i của ông thấp và béo thì mấy mà ông chẳng là người vật chất, và trái lại, ông là người thông minh, đài các, nếu nó lên cao và thiên về bên phải. »

« Còn vô số nữa: nào là chữ ký soáy tròn ốc, tròn trùng trục, thẳng tắp tắp, có gạch ngang hay không có gạch. »

« Chả cứ sách Tây, đến sách Ta, vài xu một quyển, cũng nói đến đấy. Giọng V. đã vui vẻ: »

« Đã có lần, một anh bói Tây đã làm một việc lạ o đến như thế này thì

thời: có bốn anh cùng ở một nhà. họ viết bốn chữ ký, kèm bốn chỗ ở khác nhau, gửi nhờ thầy xem. Chắc thầy còn mãi đi đánh bạc, thầy đoán một chữ thôi, và đánh máy những lời đoán làm bốn bản, gửi cả cho bốn anh. Không ai bảo ai, mà sao tình oết bốn anh giống nhau đến thế, giống đến gờ cũng không làm giống nhau hơn được nữa!... »

V. cất cao tiếng lên:

« Ông nên nhận điều này: ít khi và có lúc không bao giờ, ông được gặp mặt họ đâu. Có ông thấy lại công bố là lúc nào cũng bận không tiếp khách được, trong khi mặc quần đùi nằm khoèo ở nhà. »

« Chỉ vì gặp mặt một tay hắc búa, sẽ sẽ bị lộ tẩy là thường... »

Tôi gặp một ông Bói sáng

Ông ấy là ông L. d. T. Tôi gặp ông trong một tiệm thuốc phiện mà ông là chủ. V. đưa tôi đến, đã giới thiệu trước với ông rằng tôi là một anh quách. Cho nên đối với tôi, ông đã có giọng thân mật có lẫn khuyến răn hơn là chào mời.

Ông mặc một bộ áo ngủ, có lẽ chưa có hơi nước lâu ngang với cái đầu bù, cả cái thân hình còm nhòm của ông. Ông có vẻ « ma-cô » hơn là thầy bói. Tôi cho ông là « tợn » khi ông khoe với tôi:

— Moa đã chu du thiên hạ nhiều.

Đoán trước ngày ông P. Londres chết. Moa biết Londres, vì moa thích đọc phóng sự của « luy », nhất là quyển « Au Baigne ». Thế vous đã nghiên cuốn đó chưa? Nên đọc làm, để biết... ô la la, pas mal de choses! (vô số việc). Rồi moa, từ Nam chí Bắc, năn nót xem xét, từ tay một tên ăn cướp cho đến một quan mược. Chỗ nào moa cũng nói cho họ đến rợn tóc gáy lên. Cái me-sù đội có ô-tô chẹt phải người ở H. P. đạo họ, vous biết chứ? Lúy lên đây xem tướng của moa, moa cho một cầm-nang bảo trước cho biết ngày xảy ra tai nạn để mà tránh. Lúy cậy lúy là Tây, cho nên ít cần. Lại còn những anh đánh cá ngựa, mua vé xổ số nữa. Trong cầm nang moa dặn cả cho ngày nào, giờ nào nên mua vé... »

Đến chỗ này, ông dừng lại, để nhảy tốt sang đầu đề khác. Ông quả là ma-cô thật rồi!

« À này, vous có thích các « chivoi-series » (khách-khiếu) không? Chắc là thích chứ gì? Trông mặt mũi vous trẻ trẻ và lơ-mơ thế chắc phải là khách phong-tinh lắm? Lại đây, nhưng phải ban ngày mới được. Moa có sẵn mấy à-múi, con nhà từ từ trăm phần trăm, hay đến chơi với ma chose (chỉ vợ ông). Các « eo » nè moa ghé, và sont très douces (hết lạnh lắm)... »

Ông L. d. T. ngảnh mặt lại, nhe ra bộ răng, màu súc-cù-là:

« Voilà vợ moa! »

Tôi nhìn thấy một người đàn bà, lò rờ như một người chết rết, giữa mùa nực, và lúc nào cũng như người sắp nổi cơn ho, nhưng cố nhịn lấy được.

Trong thiên « đàn bà nghiên », tôi đã nói đến người đó rồi: chính là cô giáo H. N., một gái giang-hồ già.

Không có cặp vợ chồng nào, trên mặt quả đất cũ này, lại đẹp đôi hơn vợ chồng ông bói sáng này nữa.

Trọng - Lang

(Còn nữa)

Khôn

X. X. — Mai tới lên Hà-nội, bác có gửi mua gì không?
L. T. — À có, bác làm ơn mua hộ tôi vài ki-lô nhật trình.

Kiêng

THẦY GIÁO — Tce, hôm qua tôi đã bảo anh về hỏi thầy mẹ anh tên là gì để tôi vào sổ « libret », anh đã hỏi chưa?
TRÒ TOE — Thưa thầy, con có hỏi nhưng thầy con bảo: thầy con trước cũng đi học mà không có ông thầy học nào hỏi lên tặc bố thầy con cả.

Lý luận

ÔNG CHỦ — Một tháng ba mươi ngày, tôi để ý đến 29 ngày anh đi rảnh giờ.
NGUỒI LÀM — Thưa, ông nói thế thì sai a. nếu ông để ý cần thận thì tôi đi chậm chỉ có 26 ngày, vì còn 4 ngày chủ nhật ông cho tôi nghỉ cơ nà!

Đánh thừc

Này, thầy nó này, nhà mình chẳng có gì, nhưng ngoài họ vĩa bầu cho

Của H. N. Hân

lò có Tôi xem ý nhiều đũa dóm dỏ, lấm đậy. Không có chiều nay thầy nó lên lỉnh mua cái đồng hồ đánh thức phòng khi tếp hôm lúc mình ngủ say có đũa nào dính mó thì đã có nó đánh thức.

Của T. Phong

Tiền định

A — Hốp ớng, miếng ăn đều có tiền định.
B — Không đủ tin.
A — Khoa báo cũ vừa rồi ông Trần bá-Vinh mượn hạn, xin tái cử. Tôi đến chơi nhà ông lý toét, thấy ông gieo quẻ rồi reo to: « ông Binh sẽ thắng vì Bá-Vinh là « binh vuv. Nay đã ứng nghiệm, trước khi tôi không dám nói ra sự lệ thiên cơ, ăn nhau cái số.

Của N. Q. Minh

Lý toét trả thù

BA ÉCH — Kia, cụ lý ra lỉnh đũa a.
L. T. — Phải tôi ra bỏ cái thư.
— Sao cụ không bỏ vào thùng thư ở trạm làng.
— Tôi biết lắm, nhưng tại cái thùng cai trạm nó không đóng thóc của bà cháu thì tôi không bỏ thư vào thùng của nó nữa cho nó biết tay

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

yêu, cô có thể nhờ luật lệ gặng buộc người ta được. Vợ chồng chính thức bỏ nhau không phải là dễ, nếu không có nguyên cớ chính đáng. Nhưng trong việc lập gia đình mà vẫn có lòng nghi kỵ thì chẳng còn đâu là hạnh phúc. Một là cô tin hẳn, hai là cô nghi ngờ thì xa hẳn.
Bella Như Nhân, Thái-binh. — Con gái có nên kể lòng máy và uốn tóc không. Mặc chemisette và quần short đi phố có đúng đắn không?
— Tất nhiên nếu lòng này và tóc đã vừa ý cô sẵn, thì không cần phải sửa chữa gì nữa. Nếu không, kể một chút và uốn tóc cũng chẳng sao. Chỉ cần kê cho đẹp và uốn cho khéo, những công việc này cốt để tăng sắc đẹp cho mình, và như vậy phải kín đáo, chứ có thái quá sẽ như hích nhàn mà lại xấu. Chemisette và

short là lối quần áo thể thao, mặc khi nào có tập thể thao hay đi xe đạp, như vậy không có gì là không đứng đắn cả. Trừ khi nào cô mặc như thế cốt để khoe khoang hay tưởng chừng dện mới là khờ cỏi.
Bella Như Nhân, Thái-binh. — Những người quả phụ có nên góa nũa không? Ta có nên kể án họ khi họ lại đi lãg chẳng không?
Về vấn đề này thì bây giờ ai cũng đồng ý cả rồi: người quả phụ có quyền yên và lấy chồng nữa — nếu không là nên — khi họ muốn. Thủ tiết với một người chết khi mà chính mình không còn nhớ thương nữa chỉ là một việc giả dối.
B. N. Hanoi. — Các nhà chính trị Daladier, Kémal Pacha... có phải ở trường Luật ra không? Hay có trường chính trị riêng?
— Các nhà chính trị ở bên Pháp, nhiều người có học luật và làm trạng sư, nhưng cũng nhiều người không. Có trường dạy khoa chính trị, nhưng không phải ai học trường ấy cũng được làm chính trị. Phải do dân bầu lên làm nghị viên, rồi từ đó bước lên những chức trách khác, vì có tài, thế lực hay mạnh cánh, v. v.
A. S. Hanoi. — Làm thế nào biết rõ được chỉ hướng của mình. Đang theo một môn học, thấy chỉ hướng của mình không phải ở phía ấy, thì có nên bỏ giờ không?
— Đang theo học mà thấy mình không ra môn học đó, thì cũng nên bỏ dở. Nhưng còn cần phải biết rằng sau khi bỏ, mình có thể theo học môn mình thích một cách dễ dàng không, hay có lẽ cần tìm để theo ý thích của mình không. Ông thấy mình thích học môn gì thì theo học môn đó, đây là theo chỉ hướng vậy. Cần phải suy xét kỹ mình

Thì cũng thế

CAI NGỤC — Tôi nhăm. Đáng lẽ ông được tha trước đây một tuần lễ kia.
TÔI NHÂN — Ồ, nhưng không hề gì. Bản san ông bớt đi bảy ngày giam thì cũng thế.

Của T. Hưng

Cá cần

Người đi cần thấy một cậu bé lại xem, liền hỏi:
Hồ này nhiều cá không, em.
— Ừ chà! nhiều lắm cơ!
— Cá, nó có cần không?
— Ông đừng sợ, ở đây, cá không cần ai cần, ông a

Vào được không cấm

Công sở thì nghiệm cheo cái bảng viết một hà g chữ nôm: « cấm không được vào ». Lý Toét đọc xong và nghiệm nghiệm vào xem. Vào đến nơi ông chủ hỏi: anh có đọc cái bển ngoài kia không mà dám vào.
L. T. đáp — Dạ, tôi có đọc a.
Ông chủ, giọng gắt — Thế sao anh còn vào đây?
L. T. giọng dặt — Bẩm tôi đọc thấy hàng chữ nôm: « vào được không cấm » nên tôi mới dám tự tiện.

Chương trình

Này bác, tháng X. ra tranh cử, chương trình của nó thế nào?
— Chương trình của nó ấ a. Có mồm ăn nhưng không có mồm nói.

Của N. Bao

Giấu tuổi

Chị Hồng này, năm nay chị bao nhiêu tuổi rồi nhỉ?
— Hồng giấu tuổi và kể về cách trả lời:
— Em đã trông thấy tất cả 19 lần xâu rồi a.
Có bạn liền hỏi:
— Thế chị có thể cho em biết mật chị lừa lừa bao giờ không?

Khoe trẻ

Hai bà nói chuyện với nhau. Một bà muốn khoe mình còn trẻ:
— Bà này, hôm qua còn có người nhăm tôi và con gái tôi.
— Nhăm thế nào được. Con gái bà trẻ thế thì làm thế nào có một đứa con tuổi bà!

Đăng trí

Ông B. là một người đăng trí, thường thường ông hỏi ai câu gì, ông không để ý đến câu trả lời rồi ông hỏi luôn câu khác. Một hôm ông, ông hỏi trung một thiếu nữ.
— Hôm qua có có bảo tôi có sẽ đi xem hát buổi tối phải không?
— Nhưng tôi không đi, vì mệt nên lên giường đi ngủ từ chấp tối
— Thế ở đây có đồng người không có?

muốn cái gì trước khi làm việc. Suy xét kỹ ông có thể tự biết ông làm (trừ khi ông không thích cái gì cả — nghĩa là thích lười — thì không kể).
T. S. V. P. Fortbagard — 1.) Paludisme kinh niên đã dùng nhiều Kinacrine, resopriquine và thuốc ta không khỏi. Phải dùng thuốc gì tiếp tục, trong bao lâu — cách uống — cách đề phòng. Thời kỳ chưa khỏi tập tennis rất điều độ có tốt không?
— Bệnh Paludisme (ta gọi là sốt rét rừng) chữa khó hay dễ là tùy theo căn bệnh. Chỉ có thầy thuốc, và sau khi đã xem xét ông, mới có đủ biết mà chỉ bảo cách chữa cho ông thôi. Tập tennis cũng như tập môn thể thao khác, nhưng không tốt bằng lối tập vận động Thủy-điền, vì lối này là căn bản. Dù tập gì trước hết nên hỏi thầy thuốc.
2.) Đàn bà, trẻ con ngủ gục quạt máy bốn tiếng có hại không? Tại sao? Nếu có, phải nằm xa bao nhiêu?
— Ngủ mà để quạt máy không tốt, vì bị quạt hơi, và có thể bị lạnh trong lúc mình ngủ quên. Tốt nhất là bỏ quạt đi và nằm chỗ thoáng khí, quạt rai.
L. P. Tuyên-quang. — 1.) Lúc chụp chôn ngũ thường bị như có sức mạnh gì để chết cả từ chỉ kêu chẳng ra tiếng, là tại sao. Người mình gọi là bóng đá, vậy câu bóng đá có đúng không. Làm thế nào khỏi được?
— Bóng đá do tại mình ăn nó xong đi nằm ngay, da giấy để lên gen, nên có cảm giác ấy. Cố nhiên tại trong người không được điều hòa nữa. Vậy nên ăn xa lúc đi ngủ, nằm chỗ thoáng khí và giữ việc tiêu hóa cho tốt.
2.) Trước khi ngủ hẳn hay bị giật nảy cả người tưởng như toán thân nảy cao khỏi mặt chiếu, là tại sao, theo cách gì biết được?
— Đặt người như thế có thể do nhiều nguyên cớ về bệnh, khiến cho bộ thần kinh không được yên. Trước khi ngủ, nên đứng kiễng lên xuống ít lần trên đầu năm ngón chân, ngủ chỗ thoáng, tập

vận động, tắm nước ấm nhanh chóng mỗi buổi chiều và sống điều độ.
Vũ-biệt-Quỳnh, Ninh-binh. — 1.) Muốn đi du lịch ngoại quốc giấy thông hành xin ở đâu và khi đến nơi, ta có phải trình giấy mà gì ở đâu không. Ta nên đi du lịch ở đâu. Chỗ nào có nhiều nơi « danh-lam thắng-cảnh » nhất, và khi hậu tốt?
— Người ta, muốn ra ngoại quốc phải xin giấy phép ở tòa sứ (các tỉnh nhỏ) và ở sở mật thám (Hanoi, Haiphong) Nhưng trong tình thế này xin được phép du lịch là việc khó. Đến nước nào phải trình giấy mà với các nhà đương chức nước ấy nếu họ hỏi. Còn muốn đi đâu là tùy ý riêng mình chỗ nào chẳng có « danh-lam thắng-cảnh »? Có ngay ở trong nước ta đây.
2.) Muốn xin đăng vào đội quân khố ở Hanoi cần phải có những điều kiện gì? Có phải thi cử gì không?
— Tôi không rõ điều kiện gì khác, ngoài tuổi, bề cao và sức khỏe. Nhưng trước hết người ta có mộ lính không đã. Hỏi ở sở mật thám, Hanoi.
(Xem tiếp trang 18)

Advertisement for 'BỘ PHÉ LINH-DƯỢC' (Linh-Duc Department) featuring 'VO DINH DAN' and 'VAN-HOA' products. The ad includes text about health and education.

Advertisement for 'CHỈ GIÙM' (Chi Giu) featuring 'Ai mắc bệnh lao' (Who has tuberculosis) and 'TRINH-VAN-HAO' (Trinh Van Hao). The ad includes text about medical treatment and contact information.

LÀNG XÃ

của HOÀNG-ĐẠO

TA đã rõ những đặc điểm của một làng xưa : thực là một xã hội nhỏ, chật hẹp nhưng chắc chắn, có toàn quyền để tự trị và thống nhất về mọi phương diện.

Xã hội nhỏ ấy rất thích hợp với đời sống đơn giản và đọng lại một nơi của nông dân ở một thời đại bán khai. Bao nhiêu ý nguyện của họ đều được lối tổ chức chặt chẽ ấy làm cho thỏa mãn. Nông dân không có chi phí lưu, muốn sống cạnh ruộng nương của mình và cạnh mồ mã của tổ tiên để giữ lấy hương hỏa, thì làng sẵn sàng là một xã hội cho họ được như nguyện. Nông dân chỉ mong được hưởng một cách yên ổn kết quả của công việc cấy sào cấy bằm của mình, thì làng đã có sẵn « luỹ » tre chung quanh để ngăn cản trộm cướp, đã có sẵn ông thần hoàng để bảo hộ mùa màng.

Ở bên cạnh những cái lợi rất lớn đối với nông dân, những cái hại của xã hội nhỏ kia không đủ sức đánh đổ lối tổ chức ấy. Cho nên, làng Annam mới giữ vững được nguyên tính trong bao nhiêu thế kỷ.

Và có lẽ, làng Annam bây giờ cũng không khác làng Annam ngày xưa một mảy lông, nếu không có những làn sóng tư tưởng của Thái tây tràn sang Đông-dương. Người Pháp đến đất Annam, lẽ tự nhiên là đem theo triết-lý và chính kiến của họ. Những ý tưởng mới họ đem theo đó là nguyên nhân của mọi sự thay đổi trong xã hội Annam, và cũng là mầm của sự suy vi của làng Annam xưa.

Trong một tư tưởng mới ấy, ta cần phải kể nguyên tắc cá nhân của người Pháp. Một người không phải chỉ là một phần tử của đại gia đình hay của một làng nữa, mà là một người cần phải có quyền để làm người, để làm này nọ nhân cách riêng của mình. Làng từ đây, cần phải đem sửa đến những quyền hạn ấy.

Và lại, thông thương mở mang, nông dân không có thể chỉ biết đến luỹ tre xanh, sống du dú ở cạnh đình làng. Lối tổ chức chặt chẽ của làng mạc không đủ để ứng dụng vào những tình thế mới nữa. Vì thế theo sự tiến bộ tự nhiên, làng mạc phải mất dần những đặc điểm xưa. Một nguyên nhân nữa của sự suy đồi của làng Annam, là ý tưởng mới và tôn giáo.

Đạo Gia-tô đem lại một tín tưởng mới, trái ngược hẳn với tín tưởng cũ của người Annam và thần quyền. Và những triết lý Âu tây, đã khiến nhiều người Annam không thể theo tín tưởng cũ nữa. Do đó ở những làng có người theo học mới hay theo đạo Gia-tô, sự thống nhất về tôn giáo không còn.

Hắn có người buồn trong thời thế đổi thay

và thương tiếc cuộc đời cũ, thương tiếc làng Annam xưa họ cho là đẹp đẽ vì mạnh mẽ và thống nhất. Nhưng cứ bình tĩnh mà suy xét, thì cái làng Annam đẹp đẽ xưa có tiêu diệt, cũng không có gì đáng làm cho ta bận lòng.

Vì cái xã hội nhỏ ấy là một sự trở ngại lớn cho sự tiến bộ. Chính vì làng Annam là một xã hội rất thống nhất về chính-trị cũng như về tôn-giáo nên một số đông dân làng chỉ có cái quan niệm với làng mà thôi. Họ chỉ biết có luỹ tre xanh, có đình làng của họ, ngoài đều là người dưng nước lã cả, không có liên lạc gì với họ hết. Ý tưởng quốc gia và nhân loại vì thế khó mà nảy nở ra được. Tuy rằng không đến nỗi như ở Kabylie, làng này coi làng khác như cừu địch, nhưng những chuyện tranh nhau, đánh nhau giữa hai làng Annam ngày xưa thường có xảy ra. Tình yêu người đồng bào bị cái tình yêu người cùng làng làm phai nhạt, đó là cái hại lớn của cái làng xưa. Và nếu không có những cuộc ngoại xâm ở phía bắc luôn luôn đến, thì có lẽ cái tình yêu ấy đã mất hẳn, và làng Annam cũng có lẽ đến như làng ở Kabylie, coi làng lân cận như cừu địch mà thôi.

Một cái hại nữa của sự liên lạc quá mật thiết giữa làng và dân làng là sự trở ngại cho công cuộc di dân, cho sự thông thương, cho sự tiến bộ. Di xa, tức là bỏ làng, và bỏ làng, đối với người xưa, là một điều xấu, là một sự cực nhục.

Ngoài ra, về mặt quản-trị, làng xưa còn có một tệ hại nữa. Là bao nhiêu quyền thế đều ở trong tay cường hào cả. Những kỳ mục có của, có thế lực, có danh vọng, là chúa ở trong làng. Vì làng tự trị một cách quá đáng; lệ làng đặt ra phép vua cũng không đòi được, mà ai ra lệ làng? Chính là bọn cường hào. Nếu kẻ cầm đầu trong làng là người khá, có kiến thức, có công tâm, thì không kể làm chi, nhưng nếu là những người chỉ nghĩ lợi riêng, thì những lạm xảy ra một cách dễ dàng và quá quắt. Một lối tổ chức có thể để những sự bất công như vậy xảy ra, là một lối tổ chức không chu đáo, tự mình làm lợi mình rồi.

Dẫu sao, cái làng Annam xưa cũng không sao giữ được mọi đặc điểm xưa. Và hiện giờ, những đặc điểm ấy dường mất dần. Nhưng không phải làng nào cũng mất đặc điểm ấy đều nhau. Việc đó còn tùy theo trình độ tiến hóa của từng làng của từng xứ, tùy theo sự tiếp xúc của dân trí đối với văn hóa mới, tùy theo sự săn sóc của chính phủ riêng của ba kỳ.

Tuy nhiên, một điều đáng chú ý đến trước nhất, là trong ba kỳ. Trung kỳ là xứ đã giữ

được cho làng những đặc điểm xưa một cách nguyên vẹn nhất.

Vẫn như xưa, làng ở trong Trung là một xã hội tự trị về phương diện chính trị và phương diện tôn giáo. Vẫn như xưa, phạm những việc gì trong hàng xã, dân cứ thỏa thuận với nhau rồi lập thuận định gọi là « hương ước » để tài hành ở trong xã. Vẫn như xưa, dân làng chỉ kể dân bộ hay là nội tịch, còn ngoại tịch thì không được dự vào việc làng.

Cũng lại vẫn như xưa, dân làng chia ra làm hai hạng : tráng đinh và kỳ mục, và kỳ mục vẫn là số người cầm quyền quản trị.

Kỳ mục lại phân ra làm hai hạng, làm nhân viên cho hai ban quản trị, một ban gọi là Hội đồng Hương Chức, một ban gọi là Hội đồng Đại-hào-mục.

Đại hào mục không phải là do dân làng bầu cử lên. Họ là những quan lại hưu trí, gọi là Hào mục, những bậc tuổi tác trong làng, gọi là Kỳ lão, và các vị trưởng họ, gọi là tộc biểu. Ba hạng này họp nhau lại thành Hội đồng Đại hào mục và cầm thực quyền ở trong làng. Phần sự của họ là chỉ bảo các hương chức, giúp họ giữ việc trị an và giữ phong tục trong làng cho được nguyên vẹn; mỗi khi có việc gì hệ trọng quan thuộc đến làng, là họ có quyền giải bày ý kiến.

Các hương chức là những người thay mặt dân để làm việc làng, và vì thế, do dân làng bầu cử hoặc dẫn cử. Trước hết có lý trưởng, rồi đến phó lý và ngũ hương, là hương bộ, hương kiêm, hương bản, hương mục và hương dịch. Tất cả gọi là Hội đồng Hương Chức và chuyên giữ việc thừa hành.

Lý trưởng thì do dân làng bầu lên, nhưng chỉ những người chính quán và nội tịch, mới được đi bầu. Còn phó lý và ngũ hương thì không phải do dân bầu cử. Mỗi khi khuyết, lý trưởng chỉ nhóm hội đồng dịch mục (cả hai hội đồng hương chức và hội đồng đại hào mục họp lại một) rồi làm tờ lãn cử một người trình quan trên duyệt y.

Lý trưởng, xem như vậy, không phải là người cầm đầu trong làng như một vị xã trưởng bên Pháp. Lý trưởng chỉ là một viên chức thừa hành, có ngũ hương và phó lý giúp việc, và là một người môi giới giữa làng và chính phủ, vừa thay mặt làng đối với chính phủ lại vừa giúp việc chính phủ nữa, bất cứ về việc gì, hành chính, tư pháp, tài chính, xã hội hay kinh tế. Phó lý giúp lý trưởng làm thủ ký, giữ giấy má và thay mặt lý trưởng. Hương bộ làm và giữ đình bộ và địa bộ, hương bản là thủ quỹ giữ tiền làng, hương kiêm coi việc trật tự và tuần phòng, hương mục kiểm sát các việc đường xá, cầu cống, bắt dân đi làm trâu và công dịch, hương dịch bá cáo cho dân biết những khi có nhóm làng, có tiết lễ, có giã sức và coi việc vệ sinh chung. Tuy nhiên, trong các xã nhỏ, thì một kỳ mục có thể giữ hai hay ba chức khác nhau được.

(Còn nữa)

Hoàng-Đạo

VÔ-ĐỨC-DIÊN

Kiến trúc sư

8 Place Négrier

HANOI - Tél. 77

BUỔI CHIỀU BỔNG ĐẶC-BIỆT CỦA

HỘI TRUYỀN-BÀ QUỐC-NGŨ

9 giờ sáng chủ nhật 3 Décembre

ở rạp Majestic sẽ chiếu :

ATLANTIDE

(Giải thưởng chiếu bóng quốc-tê)

Một phim bí-mật, đùng-dợn và đấm say, một công-trình vĩ-dại của mỹ-thuật thứ bảy do nhà sản xuất-danh W. PABST và những ngôi sao Brigitte Helm, Pierre Blanchar, Jean Angelo, Florelle... tạo nên.

Giá vé : troisième Op.30 - seconde Op.50
première Op.60 - fauteuil Op.70 - loge Op.90

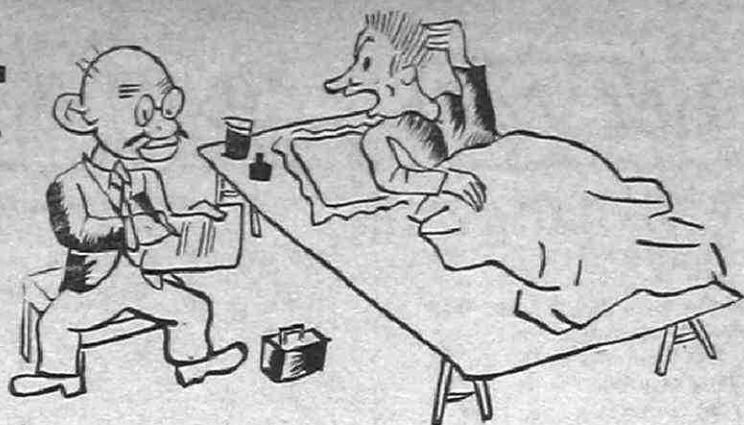
ÔNG LANG

của TÔ TỬ

B - Khó xử

Nạn nhân: - Tôi bị ó-tô chẹt đứt cả hai tay, quan buộc thuốc cho không có mẫu chầy nhiều quá!
 Ông đốc tờ: - Nhưng thế thì ai thò tay vào túi ông để lấy tiền trả công tôi mới được chứ!

A - Chữa mẹo

- Ông mắc bệnh loạn óc, mỗi ngày phải nuốt 11 viên đạn, sáng 4, chiều 4, trước khi đi ngủ 3.

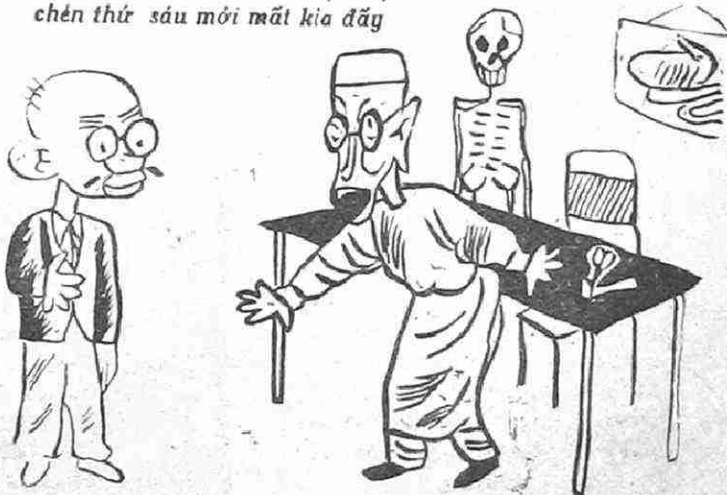
C - Không nói

Thưa cô, có mắc cái bệnh... mà người ta quảng cáo nhiều lắm ở các báo... Thưa cô... cái bệnh... trùng tên với quả tim một con vật con con lừa mà người ta lại không gọi là lừa!...

E - An ủi

Thôi ông đừng phiền nữa! Ai uống thuốc của tôi cũng đến chén thứ ba là chết. Bà nhà ta còn cầm cự được đến chén thứ sáu mới mất kia đấy

G - Tản tiện

Ông đốc tờ bảo ông đốc tờ: Tôi hình như ốm! anh khám tôi hộ tôi. Tôi không khám lấy, vì tôi tình già, đất quá.

D - May

Ông lành, nhà cháu bệnh đã hơi thuyên. Hôm qua, vừa thấy cái fác-tuya của ông Đốc tờ đưa đến, bệnh trạng ở đâu lại lên ầm ầm! Thế rồi từ sáng đến giờ, bệnh tự nhiên biến mất, khi chúng tôi nhận được tin ông Đốc tờ mới chết đêm qua.

F - Không thế thì thế nào?

Vợ bệnh nhân: - Máy đã cho chồng bà uống nhân ngôn nên chồng bà mới chết!

Ông Lang - Khốn nạn, trong gia dày và ruột của ông nhiều vi trùng quá không tìm cách cho nhân ngôn vào những chỗ ấy thì làm thế nào giết được vi trùng! thì bây giờ vi trùng vẫn sống mà lại sinh hóa ra nhiều lắm nữa!

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

**CABINE
PROPHYLACTIQUE
du Docteur HÏ**

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence
la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre
les maladies vénériennes
(Đề phòng bệnh hoa-liểu)

N. 2, RUE LLE HỘI-VÏ

Docteur

**Cao xuân Cầm
de la Faculté de Paris**

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỂU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại:
153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của
bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Ký
phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

**«Ngày Nay»
nói chuyện**

(Tiếp theo trang 14)

HỢP THÏ

Ái Mỹ và Kim Xuân, Faifoo — Câu hỏi thứ ba: biết vậy và nên xa lánh người đó thôi. Còn muốn điều kia, thì thì nào trong điều lệ P. N Đ có điều khoản về việc ấy mới được.

Đào Thích Vân, Phúc yên — Cứ kể hôn nhân ở tuổi ấy là không có giá trị, nhưng bây giờ đến tuổi đúng luật rồi, khi việc hôn nhân ấy kể là có giá trị. Vậy có thể kiện đòi bồi thường được.

Lê Văn Đào, Hanoi — Làm giấy trình mất, và xin bản sao ở sở Cadastre et Eregistrement, vì trước kia miếng đất đó thế nào cũng có trong sổ đặc hay văn tự đã trước bạ.

Mơe Lan, Hanoi — Xin ở tòa án Hanoi, nếu sinh đẻ ở Hà-nội. Tòa án có thể cho ly dị, nếu chứng cứ về sự ảm ở khổ sở có đủ.

Nguyễn Văn Vương, Sơn-lầy — 1.) Không được, vì có gái hãy còn vị thành niên. 2.) Được, không cần phải giấy cầu cưới.

Mơe Q. Hòa Bình — Ngay sau lúc ấy, bà có thưa đòi bồi thường gì không? Nếu có, tòa án đã định liệu ra sao? Còn nếu chưa, thì khó lòng, trừ có thể tỏ rõ rằng sự rời đặng thân kinh do ở vết thương mà ra.

Tân Ngọc, Hanoi — 2.) Có hai cách: chống đỡ ngay lúc ấy, hoặc thưa kiện về sau. Họ không có phép đánh mình vô lý. Sự đó ít xảy ra, vì bao giờ họ cũng che đậy cách hành động trái phép của họ.

Từ Minh Đông, Hanoi — Rất tiếc không thể chữa ý ông được. Ở đây, chúng tôi cứ trả lời theo sự hiểu biết và lý lẽ của chúng tôi, không vì có gì làm khác được.

Quang Cảnh, Gia định 1.) Xem « N. N. nói chuyện » các số trước, 2.) tập dượt vừa sức mình thôi, không nên cố quá mà có hại.

Cô Ngọc Hồ — 1.) Trả lời nhiều lần rồi, trong mục này (Đàn, Paraffine, và ăn nhiều hoa quả, nạo vào động, v. v.) 2.) Nếu không thấy lạnh thì không sao — nhưng nên đề phòng sự cảm — 3.) dùng ít thì cũng không hại gì — 4.) Ecole Universelle ở 59 Bd Excelsmans Paris XVIe 5.) Dùng acide borique hay muối, hay Bain Epreux ở các hiệu thuốc Anh Tuấn Hanoi — 1. Vì lẽ... nhà nước cần tiền 2. Chưa có. 3. 4. Công việc không phải dễ, phải có người chuyên môn và học rộng mới được.

T. V. Q. Cần thơ. Trước 4, 5 tháng và sau 4 tháng.

Việc tuần lễ

(Tiếp trang 5)

Những công chức nào thiếu sức khỏe dễ làm việc và không được đủ các điều kiện để hưởng hưu bổng sẽ bị bãi chức. Việc khám sức khỏe sẽ do một bộ đồng định đoạt.

Một chiếc máy bay thương mại Nhật trước đây máy hỏng bay từ Tokio sang Bangkok đã ghé qua trường bay Gia-lâm. Máy bay này có mang một bức thư của tổng bộ giao thông Nhật gửi cho tổng trưởng bộ giao thông Xiêm nói về việc dự định lập một đường hàng không thương mại Xiêm-Nhật.

Sách báo mới

— Dictionnaire Français Annamite par Lê-công-Đắc, giá 1p.40.

« HANOI TÂN-VẤN » tuần báo văn chương và bài hước của ông Vũ-đình-Dy, sẽ xuất bản tại Hà-nội trong tháng Décembre 1939. Báo quán 24 Rue Harmand, Hanoi.

CẦU Ồ

— Cần một cô giáo dạy tư buổi chiều từ 5 đến 7 g ở. Hội 29 Rue du Coton Hanoi.

Một cuộc thi dịch thơ tây Hội Trí-Tri Bắc-kỳ (hội chính ở Hà-nội) năm nay lại mở một cuộc thi dịch thơ tây ra thơ ta. Đầu bài là Les Livres của H. de Régnier.

Hạn nộp bài đến 8 Février 1940 là hết. Bài dự thi gửi cho: M. Le Président de la Société d'Enseignement Mutuel du Tonkin, 59 rue des Eventails, Hà-nội.

Phải chăng là một
bệnh **HÀN V?**
KHÔNG?
Bệnh đi-tĩnh
vẫn chữa khỏi
được
NHỮNG
phải chữa bằng
thuốc
CÓ TÍNH
ICH THO
Mới
chắc chắn
dứt-tuyệt.
VÕ ĐÌNH ĐẢN
CHOLON-SAIGON-PHENH
AN-HOÀ
8-CANTONNAIS-HANOI

Thuộc quần
và xì-gà

Hút êm dọng

và thơm ngon

MELIA

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

UỒN TÓC ĐIỆN ĐÙ KIỂU ĐẸP

TỪ 1\$ ĐẾN 18\$

Bối thí nghiệm ngay tại Mỹ-Viện trong 5 phút biến bản lột đen Tân nhang. Làm mịn tươi da mặt. Tân nhang không phát lại nữa. Giá 2p.—3p.—5p. một hộp
DA TRẮNG MỊN TƯƠI ĐẸP MÀÍ 2p. 3p. MỘT HỘP.

Đã xoa hóa chất này, da không khô bạc, nước da mịn tươi mãi. Nhờ dùng phải phấn kem xấu cũng không hại da nữa.

Tóc dài, rụng tóc đẹp, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông gấu, lông mi dài cong, chướng cá (khô hãn, không còn vết thâm, không phát lại) nổi sần nơi mặt, đều giá 1p. 2p. 3p. một hộp — Thuốc làm massage (soa nắn). Tóc mọc, giảm má, sẹo, lông mày mọc thêm, vết son trầm đen, gầy béo, nở vú (tròn đẹp mãi) đều giá 2p. 3p. một hộp — Nốt ruồi, nốt cơm, rãnh trắng, nê da, hơi nách 0p.50, 1p. một hộp. Trị da dãn, nước nhỏ mắt đẹp sáng, đều giá 1p. 2p. một hộp — Thuốc trẻ đẹp lại tươi da xanh tóc (uống) 2p. 3p. một hộp — Dip dao kéo Massosein 20p. mặt nạ cao su. Máy uốn lông mày 0p.90. Máy gạt bắt chì — Rất đủ đồ sửa sắc.

MỸ-VIÊN AMY

FONDÉE EN 1936
26, phố Hàng Than — Hanoi

Blouson - Pull'over - Chandail...

Hãng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sợi, đủ các kiểu, các lối, các màu. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI
87-89, ROUTE DE HUẾ
HANOI

GRANDE EXPOSITION de tissus Anglais dernier cri pour HIVER 1939

chez **LE MUR**

14, RUE DES CUIRS - HANOI

L'homme difficile y trouvera
sûrement son choix

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Pull'over,
Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hãng dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton
HANOI

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos
commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANII

68-70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL. 525

Mách giúp

MÔI GIA ĐÌNH NÊN BÈ Y ! KHI NỮ SỰ KHỎI RỐI TRÍ !

Mùa hạ năm nay khi trời rất nóng bức, bệnh « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hôn mê, làm kinh, Ban, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BÁC-ÀI TRẦN CHÂU TÂN » thổi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đan mắt » nên gửi thư và 3 cắt cò dán thư, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhân dược » trị độ 50 bệnh nhưn.

BÁC-ÀI

100 Bà Tổng-Độc-phương — CHOLON

Thưa quý ông,

Thưa quý bà

Khi sinh nở, lúc 12 giờ
Hoa-Kỳ Rượu-Chối sơn vào khối
Tế chất, chảy máu, đứt dây
Cầm hân, cầm tử sơn ngay khối (lên)

Hộp lớn 135 gr. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 gr. : 0p.35

Hỏi ở các nhà Đại-Lý :

PHÒNG TÍCH « CON CHIM »

Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

GUITARE

teinte et sans traces.

16 teintes lumineuses et transparentes
dont 6 nouvelles nuances Vague 1940
A. B. C. Brique et D. E. F. Cyclamen

COMPTOIR COMMERCIAL

Agents exclusifs
N° 59, RUE DU CHANVRE HANOI

Vì trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lâu, Giang-Mai, Ho-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rứt gân, Lở loét, v. v...) và nguy cả tinh thần) Nọc độc làm di lụy đến đời giông. Chỉ có :

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUẾ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rút nọc. Thuốc lệu 0p.60, Giang-mai 0p.70, Hạ cam 0p.30 một hộp, nống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

Sữa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẢO CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyền
mách dạy cách nuôi trẻ các
nhà sĩ Vidal soạn & tặng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55
HAI PHONG

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles «RECLAME» vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon «RECLAME» 100 pages	0\$12
Boite de 100 copies doubles, beau papier	1.70
Ramotte de 100 — — quadrillé multiple	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces	0\$88 & 0.48
Compas plats nickelé réversible double usage	1.18
— — — en pochette	3\$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE HANOI - HAIPHONG

POUDRE TOKALON : «Pétalia»

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence «maquillée», la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de «retouche» si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Co
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê

Kỷ tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thân và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng đờng cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ đờng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sành, bỏ ti, tiêu thục. Bồi tẩm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai nhều với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuộc Hồng-Khê số 47

Thuộc «Trang Dương Kiên Tinh đại bổ thân Hồng-Khê» số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiên, Hổ-cửu-thập, Yến-quang, Sâm Nhung và các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, «bất lực», liệt-dương» được mau nguyên, để thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. San khí dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đờng bổ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần thục và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thân, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh man xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuộc «Cải Hồng Khê»

Thuộc «Cải Hồng Khê» (nhà Đoàn đã phân phát), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hết một đồng bạc thuốc phiện. Uống một chai thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Thuốc cai tốt 1p.00, nghiên nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhỡ, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuộc phong tình Hồng Khê

Giúp thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì bổ sai đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp (0p.60) cũng rất mau. Ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi nốt nọc một cách êm đềm không hại thân thể (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi dân đàn cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HÔNG - KHÊ 88, Phố Chợ Hôm (Route de Huế) — Hanoi

Kiểm nghiệm cho đơn, bác thuốc chân, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Tây y bản khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc lý có đơn chỉ rõ cách dùng và mỗi rõ bệnh của, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng «Bội tinh vàng» và được «Bằng cấp tài năng» tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu sao công nghệ, mỹ «Chân-Nang». Khắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giển hiện Phật 12 tay.